

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542
A FOLLOW-UP STUDY OF GRADUATES IN ACCOUNTING FROM THE
REGULAR PROGRAM OF THE FACULTY OF ACCOUNTING,
SRIPATUM UNIVERSITY DURING THE 1996-1999 ACADEMIC YEARS.

ผศ.อัฉรภาพร ไชติพิฤกษ์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2544

หัวข้อวิจัย : การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ
ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542
ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉราพร โชติพิฤกษ์
หน่วยงาน : คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2545

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อติดตามภาวะการดำเนินงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณของข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามด้านสถิติพื้นฐาน อาทิ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้ จำนวน 186 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและกลุ่มตัวอย่างของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง จำนวน 35 คน ปรากฏว่า หนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าวสามารถหางานทำได้หลังสำเร็จการศึกษาภายใน 1-3 เดือน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชนในตำแหน่งหน้าที่ที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมาและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,000-7,500 บาท อย่างไรก็ตามร้อยละ 38 ของผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างระบุว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงาน คือ รายได้น้อย

ทั้งผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง และผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยไม่มีความแตกต่างกันทางด้านสถิติ และประเมินผลว่า การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในเกณฑ์ดี

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้สำเร็จการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ

กลุ่มตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีทัศนคติต่ออาชีพและพอใจในลักษณะงาน โอกาสความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ระบุว่าความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาได้มาจากงานที่ปฏิบัติอยู่ และหมวดวิชาเฉพาะทั้งวิชาแกนและวิชาเอก สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานได้มากที่สุด นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่าคุณค่าและทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์ มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานมากกว่าทักษะเสริมด้านอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทางสถิติและผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่แตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทางสถิติ

คำสำคัญ : การติดตามผล ภาวะการดำเนินงานทำ

Research Title : A Follow-up study of graduates in accounting from the regular program of the Faculty of Accounting, Sripatum University during the 1996-1999 academic years.

Name of Researchers : Asst. Prof. Atcharaporn Chotipurk

Name of Institution : Faculty of Accounting, Sripatum University

Year of Publication : B.E. 2545

Abstract

The main objective of the research is to study the working status of accountancy graduates from the Faculty of Accounting, Sripatum University, who graduated between 1996 and 1999 (academic years).

Data was collected from 186 graduates and 35 employers or supervisors by mailed questionnaire, and results were analysed using such statistical methods as percentiles, means, t-score tests, and standard deviation.

The research found that most of the graduates from the Faculty of Accounting were female. Graduates applied for jobs within 3 months of graduating. Most were working as an officer in the accounting department of a private company. Their salary was between 5,000 and 7,500 baht. The main issue with their work was low salary.

The work performance of Sripatum University graduates was relatively good in the opinion of employers and supervisors. Their opinion on graduate work performance differed depending on the university at which the graduate studied.

The research found that graduates were "fairly satisfied" with their occupation, job description, and career advancement. The majority of them considered the subjects they studied which were the most practical for their career were the required courses, i.e. core and major subjects. Moreover, they thought that knowledge and skills in computers was the most important work skill. The grade achieved, grade point average, and curriculum have no effect on work performance.

Keywords : Follow-up study, working status

คำนำ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยสถาบันของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยมหาวิทยาลัยถือว่าการวิจัยสถาบันเป็นภารกิจที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารการศึกษา เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในการวางแผน กำหนดนโยบาย การตัดสินใจในการบริหาร การศึกษาต่อไปเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคม

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยโดยตรงจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม และได้รับการสนับสนุนการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี จากสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ประพนธ์ เจียรกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถาม และการทำวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์อาทิตย์ เสาธงใหญ่ อาจารย์ภุมรี ม่วงเจริญ อาจารย์พรธรรมทิพย์ อย่างกลิ่น อาจารย์ธรรมศักดิ์ เสนามิตร และอาจารย์กฤติยา คะเชสนันท์ ผู้ให้คำแนะนำในขณะทำการวิจัย และเป็นผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ท้ายที่สุดขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกท่านที่กรุณาเป็นที่ยิ่งในการให้ข้อมูลทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเช่นนี้ตลอดไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรพร ไซติพิทักษ์

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

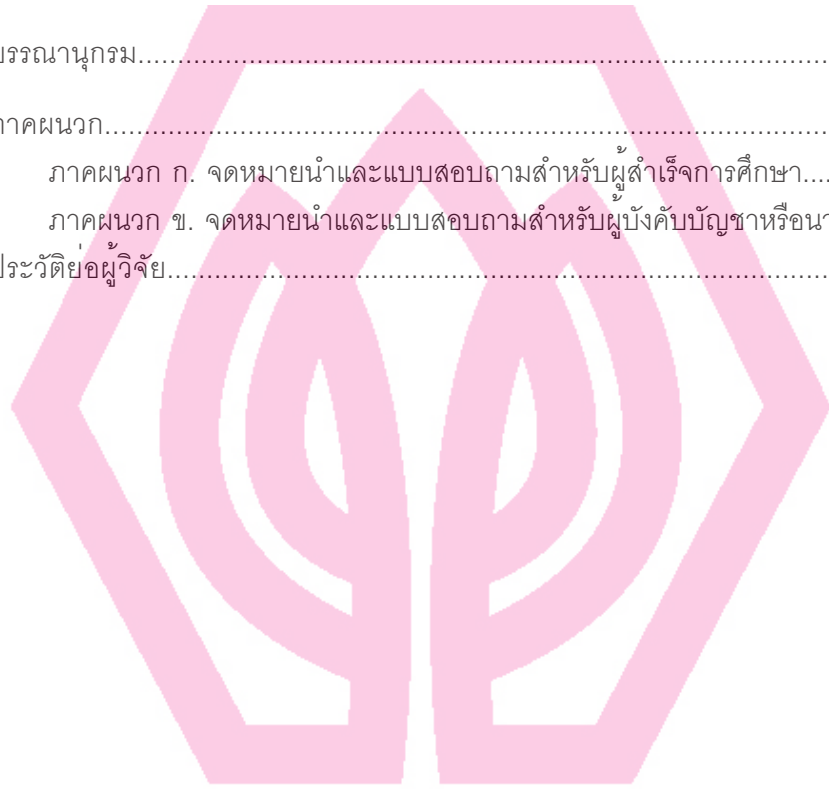
สิงหาคม 2545

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	สมมติฐานการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	คำนิยามศัพท์ในการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	โครงสร้างหลักสูตรบัญชีบัณฑิต.....	7
	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา.....	9
	ภาวะการมีงานทำและการว่างงาน.....	20
	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	27
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
	การสร้างแบบสอบถาม.....	32
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
	ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง.....	35
	การวิเคราะห์ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	39
	การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่ม ตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	45
	การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงานด้านต่างๆ และด้านทัศนคติต่อ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	53
	การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ใน การปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	55
	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สำเร็จการศึกษา.....	58

บทที่		หน้า
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
	การอภิปรายผลการวิจัย.....	77
	ข้อเสนอแนะ.....	88
	บรรณานุกรม.....	90
	ภาคผนวก.....	96
	ภาคผนวก ก. จดหมายนำและแบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา.....	98
	ภาคผนวก ข. จดหมายนำและแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง..	110
	ประวัติวิทยุวิจัย.....	116

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	35
2 คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	36
3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง.....	36
4 ประเภทของหน่วยงาน และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง.....	37
5 ตำแหน่งหน้าที่ที่กรงาน ระยะเวลาในการรู้จักผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความคุ้นเคย กับผู้สำเร็จการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง.....	38
6 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานอาชีพที่ ทำและเพศ.....	39
7 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานอาชีพที่ ทำและหลักสูตร.....	39
8 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหน้าที่การงานและเพศ	40
9 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหน้าที่การงานและ หลักสูตร.....	41
10 รายได้ของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเพศ.....	41
11 รายได้ของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหลักสูตร.....	42
12 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามเพศ	42
13 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา.....	43
14 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ และเพศ.....	44
15 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ และหลักสูตร.....	44
16 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงาน จำแนกตามเพศ.....	45
17 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงาน จำแนกตามหลักสูตร.....	45
18 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา	46
19 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง.....	48
20 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการ ศึกษาวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงาน เดียวกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ..	50

21	คะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง.....	52
22	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	54
23	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านทัศนคติต่ออาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	55
24	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอใจ ในลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่แล้วและโอกาสความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ.....	56
25	ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน ของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ.....	57
26	ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้จากหมวดวิชาต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน ของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ.....	57
27	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ.....	58
28	การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง.....	59
29	การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง.....	62
31	การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัญชี จากสถาบัน การศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง.....	63
32	การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	66

ตาราง

หน้า

33	การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการ ศึกษาเองจำแนกตามหลักสูตร.....	67
----	--	----

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอัจฉราพร โชติพิฤกษ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 13 สิงหาคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 99/181 หมู่บ้านร่วมสุขวิลล่า ถนนสายไหม เขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	บธ.บ. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2538	บธ.ม. (บัญชีวางแผนและควบคุม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกันและปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งคือ คุณภาพและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในประเทศนั่นเองซึ่งการจะพัฒนาคุณภาพและศักยภาพ ของทรัพยากรมนุษย์ในประเทศให้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอและมีคุณค่าพร้อมต่อการตอบสนองการพัฒนา ประเทศในทุกด้านได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยกลไกทางการศึกษา ดังพระราชดำรัสที่ว่า “การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ” ทั้งนี้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542: 5) อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาให้กับประชาชนได้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศนั้น การจัดทำดำเนินงานของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว อาจไม่สามารถรับภาระในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนได้ อย่างมีคุณภาพเพียงพอและทั่วถึง เนื่องจาก 1) มีความจำกัดในด้านทรัพยากรต่างๆ ของประเทศ 2) อัตราการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร 3) ความต้องการศึกษาต่อของประชากรวัยศึกษา 4) ความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานหลากหลาย 5) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวิชาการ และ 6) ความต้องการศึกษาในสาขาวิชาที่หลากหลาย ดังนั้น รัฐจึงเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ จัดการศึกษาของประเทศควบคู่กับรัฐเพื่อรองรับความต้องการดังกล่าว และเพื่อสร้างความหลากหลาย ทางการศึกษาตอบสนอง ความต้องการของประชากร สังคม และตลาดแรงงาน ปัจจุบันเอกชนได้เข้ามา มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา เกือบทุกสาขาและทุกระดับ โดยกระจายอยู่ทั่วไปทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งนับได้ว่า เอกชนมีส่วนช่วยรับภาระในการจัดการศึกษาของรัฐอยู่ไม่น้อย และหากมองในแง่ของการลงทุน ก็เท่ากับ เป็นการช่วยประหยัดการลงทุนของรัฐไปได้ส่วนหนึ่ง

วิชาชีพบัญชี เป็นอีกวิชาชีพหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจ และเป็นวิชาชีพที่ ตลาดแรงงานต้องการไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาในระบบเศรษฐกิจรุ่งเรืองหรือซบเซาอย่างปัจจุบัน เนื่องจากวิชาชีพบัญชี เป็นวิชาชีพที่มีบทบาทหน้าที่ในการวางระบบบัญชีการเงิน เก็บรวบรวมรายการค่าที่เกิดขึ้น สรุปผลจัดทำรายงาน ทางการเงินเพื่อแสดงถึงผลการดำเนินงาน (กำไร-ขาดทุน) ของกิจการในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี และแสดง สถานะทางการเงินของกิจการ อันจะทำให้กิจการทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานะทางการเงิน และสภาพรวมทั้งทางด้าน ความมั่นคง และสภาพคล่องของกิจการ ข้อมูลทางบัญชีมีความสำคัญแก่ผู้บริหาร ตลอดจนหน่วยงาน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจและบริหารงานต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป จึงถือได้ว่างานบัญชีเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่งของการดำเนินงานธุรกิจ ดังนั้น หน่วยงานต่างๆ จึงต้องการ นักบัญชีมืออาชีพเข้ามาปฏิบัติงานในส่วนงานบัญชีในหน่วยงานของตน โดยทั่วไปคุณสมบัติของนักบัญชี มีอาชีพ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในวิชาชีพอย่างแท้จริง
2. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
3. มีความสามารถในการบริหารงาน
4. มีทักษะในการวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล
5. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
6. มีจริยธรรม

ในการจะสร้างนักบัญชีมืออาชีพที่มีคุณสมบัติเป็นที่ต้องการของหน่วยงานหรือตลาดแรงงานได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยกลไกทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของสถาบันการศึกษาต่างๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สถาบัน การศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจึงให้ความสนใจในการเปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนในคณะบัญชี เพื่อผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

มหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหนึ่งในห้าแห่งแรกในประเทศไทย ได้รับอนุมัติการจัดตั้งจากทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “ศรีปทุม” ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามภารกิจของมหาวิทยาลัยครบถ้วนทั้ง 4 ประการ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมหาวิทยาลัยมีพันธกิจในการผลิตบัณฑิตคือ “ปัญญา เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม” การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ที่เน้นเน้นในการมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามพันธกิจ โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้ที่มีปัญญา มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ มีความเบิกบานในการดำรงชีวิต และมีคุณธรรมในการดำรงตนและการประกอบอาชีพ (มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2543: 14) มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับคุณภาพของบัณฑิต และตระหนักอยู่เสมอว่า การผลิตบัณฑิตไม่ใช่เพียงเพื่อให้บัณฑิตได้งานทำ แต่คำนึงถึงการยอมรับ ความเชื่อถือของตลาดแรงงานและนายจ้างที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตเพื่อทำให้เกิดความต้องการบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง คณะบัญชีเป็นอีกคณะหนึ่งที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม จัดให้มีการเรียนการสอนจำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี และหลักสูตรบัญชีบัณฑิตต่อเนื่อง 2 ปี ทั้งภาคปกติ และภาคค่ำ โดยมุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษา จากคณะบัญชีเป็นผู้ที่มีความรู้ และความสามารถในการวางระบบบัญชี การทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีภายใน ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านภาษีอากร การมีศักยภาพที่จะเป็นผู้บริหารงานทางด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากความรู้ความสามารถในวิชาการและวิชาชีพแล้วบัณฑิตทุกคนจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความขยัน มานะ อดทน และมีมนุษยสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพ และเป็นผู้ที่มีศักยภาพพร้อมที่จะสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโททั้งในประเทศและต่างประเทศ (มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2543: 159) จนถึงปัจจุบันคณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุมได้ผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงานจำนวนมาก ดังนั้น การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม จึงถือเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิต และเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรของคณะอื่นจะนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542” โดยการวิจัยครั้งนี้จะสำรวจความคิดเห็นจากตัวผู้สำเร็จการศึกษาเอง และจากนายจ้างที่ผู้สำเร็จการศึกษา ปฏิบัติงานอยู่ โดยจะมุ่งศึกษาเกี่ยวกับภาวะการได้งานทำและผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไป มีสัดส่วนการได้งานทำมากน้อยเพียงใด ลักษณะงานเป็นอย่างไร สามารถปฏิบัติงานได้เป็นที่พอใจของนายจ้างหรือไม่ ตลอดจนมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไร การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในด้านต่างๆ ซึ่งช่วยให้คณะ ทราบความเป็นจริงทั้งในส่วนของผู้นักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวนของผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถผ่านเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ลักษณะงานของผู้สำเร็จการศึกษา สภาพการณ์ปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน ของหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมาก ต่อการพัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาในส่วนอื่นๆ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตรงตามความต้องการของสังคมมากที่สุด เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับของสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาติดตามภาวะการได้งานทำของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542
2. เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง
3. เพื่อประเมินผลทางด้านความพึงพอใจ ลักษณะงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ปฏิบัติอยู่ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการนำความรู้ที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง
4. เพื่อประเมินทัศนคติต่ออาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ
5. เพื่อสำรวจความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ
6. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และ/หรือทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ตามตัวแปรต่อไปนี้
  - 6.1 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ
  - 6.2 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี สถาบันการศึกษาเอกชนอื่นที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน
  - 6.3 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง
  - 6.4 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ต่างกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ไม่มีความแตกต่างกัน ทางสถิติ

2. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันมีความแตกต่างกันทางสถิติในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

3. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันมีความแตกต่างกันทางสถิติในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง

4. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน มีความแตกต่างกันทางสถิติในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

5. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทางสถิติในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง

6. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทางสถิติในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร ซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่มคือ
  - 1.1 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539-2542
  - 1.2 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539-2542
  - 1.3 ผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542
2. การศึกษาติดตามภาวะการทำงานทำ ประเมินทัศนคติต่ออาชีพ ความพึงพอใจลักษณะงาน และความก้าวหน้าในอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542

3. การศึกษาเพื่อสำรวจความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร บัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542

4. การศึกษาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542 ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง

คำนิยามศัพท์ในการวิจัย

1. **หลักสูตร** หมายถึง เนื้อหาสาระทางวิชาการและรายวิชาทั้งหมดที่ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติ จากทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอน โดยในการวิจัยครั้งนี้หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ของคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม แบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือ

1.1 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี ภาคปกติ เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาในการเรียนทั้งสิ้น 4 ปี โดยนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรนี้ จะเรียนเต็มเวลา โดยมีเวลาเรียนตอนกลางวัน

1.2 หลักสูตรบัญชีบัณฑิตต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาในการเรียนทั้งสิ้น 2 ปี โดยนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรนี้จะเรียนเต็มเวลา โดยมีเวลาเรียนตอนกลางวัน

2. **ผู้สำเร็จการศึกษา** หมายถึง นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี ภาคปกติและหลักสูตร บัญชีบัณฑิตต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539-2542

3. **ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง** หมายถึง ผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหัวหน้างานมีอำนาจบังคับบัญชา และกำกับการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาโดยตรง และเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในลักษณะงานของผู้สำเร็จ การศึกษาที่ปฏิบัติอยู่เป็นอย่างดี

4. **ภาวะการได้งานทำ** หมายถึง สถานภาพในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยเริ่มนับ ตั้งแต่สำเร็จการศึกษา จนกระทั่งตอบแบบสอบถามจากงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งหมายความรวมถึงประเภท และลักษณะ ของงาน ตำแหน่งงานและรายได้จากการทำงาน ความพึงพอใจในงาน สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานและ การเปลี่ยนงาน

5. **ผลการปฏิบัติงาน** หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่างๆของผู้สำเร็จการศึกษาโดย ในการวิจัยครั้งนี้จะวัดผลการปฏิบัติงานจากค่าของคะแนนในแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตรา ส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ซึ่งประเมินค่าคะแนนโดยผู้สำเร็จการศึกษาเอง และผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง

6. **ลักษณะของหน่วยงาน** หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของที่ทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวข้องกับ ลักษณะสภาพแวดล้อม เครื่องใช้สำนักงาน เทคโนโลยี ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ ความน่าสนใจ ความมั่นคง ความก้าวหน้าของงาน และรวมถึงความสบายใจในการปฏิบัติงาน

7. **ทัศนคติต่ออาชีพ** หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่ออาชีพที่ตนเองปฏิบัติ อยู่ปัจจุบัน ในประเด็นเกี่ยวกับความก้าวหน้า ความมั่นคง ความมีเกียรติ และมีรายได้ดีคุ้มกับลักษณะงานที่ ทำ ตลอดจนเป็นอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จะประเมินผลการมีทัศนคติต่ออาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษาจากการให้ค่าคะแนนในแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ

8. **ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน** หมายถึง ระดับความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและมีความจำเป็นกับการปฏิบัติงาน เช่น ความรู้ทางด้านบัญชี ความรู้ทางด้านกฎหมาย ความรู้ทางด้านบริหารธุรกิจ ทักษะการใช้อุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงานต่างๆ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษ รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ และความสามารถในการติดต่อประสานงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542
2. ทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542 ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง และผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง
3. ทำให้ทราบถึงทัศนคติต่ออาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539-2542
4. ทำให้ทราบถึงความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร บัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ
5. ทำให้ทราบข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอนตลอดจนการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพที่สมบูรณ์ และตรงตามความต้องการของนายจ้างยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอต่อไปนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรบัญชีบัณฑิต
2. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
3. ภาวะการมีงานทำและว่างงาน
4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

โครงสร้างหลักสูตรบัญชีบัณฑิต

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาในระดับสูง และมีบทบาทอย่างยิ่งในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอนไม่เพียงแต่ให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังต้องมีการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความสามารถทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ตลอดจนความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาตรี โดยมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามภารกิจของมหาวิทยาลัยครบถ้วนทั้ง 4 ประการ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการแก่สังคม และชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในปัจจุบันมหาวิทยาลัย เปิดสอน 17 หลักสูตร และ 25 สาขาวิชา ในระดับปริญญาตรี และ 6 หลักสูตร และ 11 สาขาวิชา ในระดับปริญญาโท ใน 10 คณะ คือ บัณฑิตวิทยาลัย คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี คณะนิเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสารสนเทศศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกคณะจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งสร้างเสริมทัศนคติต่อการศึกษาที่ถูกต้องให้นักศึกษาเป็นผู้ใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนั้นแต่ละคณะจึงได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมนักศึกษา และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้นักศึกษาไม่เพียงแต่ได้รับความรู้ตามหลักสูตร อันจะก่อให้เกิดความชำนาญในวิชาชีพที่สามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้เท่านั้น ยังรวมถึงการเป็นผู้มีจิตใจที่เบิกบาน มองโลกในแง่ดี และเป็นผู้มีคุณธรรม ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น และไม่เห็นแก่ตัว สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่า “ปัญญา เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม” (มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2543: 159-161)

คณะบัญชี เป็นคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้รับอนุญาตจากทบวงมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมา โดยเปิดสอนหลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี และหลักสูตรบัญชีบัณฑิตต่อเนื่อง 2 ปี ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ โดยมุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ

ในการวางระบบบัญชี ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีภายใน ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านภาษีอากร และเป็นผู้ที่มีศักยภาพพร้อมที่จะเป็นผู้บริหารงานด้านบัญชีของธุรกิจ และเป็นผู้ที่มีความสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ ทางด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากความรู้ ความสามารถในวิชาการและวิชาชีพแล้วคุณะยังมุ่งเสริมศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยจัดโครงการอบรมต่างๆ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความขยัน มานะ อดทน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถออกไปประกอบอาชีพตามหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2543: 159)

วัตถุประสงค์ของคณะบัญชี มีดังนี้

1. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความเข้าใจด้านการบัญชีอย่างลึกซึ้ง สามารถออกไปปฏิบัติงานด้านบัญชี ตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลได้เป็นอย่างดี และมีพื้นฐานความรู้ด้านต่างๆ อย่างเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ รวมทั้งสามารถสร้างงานด้วยตนเองได้
2. เพื่อวางพื้นฐานให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
3. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาในระดับสูงขึ้น สามารถศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศได้
4. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อเข้ารับผิดชอบในการสร้างเสริมเศรษฐกิจและสังคมของชาติให้เจริญรุดหน้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะหลักสูตร 4 ปี ภาคปกติ และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ ซึ่งมีโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาต่างๆ และจำนวนหน่วยกิตดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2543 : 159-161)

หลักสูตร 4 ปี ภาคปกติ

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	99	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาแกน	51	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาเอก	33	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเอกบังคับ	30	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเอกเลือก	3	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาโท	15	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
รวม	138	หน่วยกิต

หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	63	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาแกน	30	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาเอก	33	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	3	หน่วยกิต
รวม	84	หน่วยกิต

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งคณะมาจนปัจจุบันนี้ คณะได้ผลิตบัณฑิตออกไปสู่ตลาดแรงงาน เพื่อรับใช้สังคม และประเทศชาติจำนวนมาก แต่การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2539 - 2542 เท่านั้น โดยวิธีการศึกษาติดตามผลเพื่อให้ทราบภาวะการดำเนินงานทำ การศึกษาต่อ ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อีกทั้งได้ทราบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ ของคณะ โดยข้อมูลที่ได้รับ สามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ และแก้ไขจุดบกพร่องเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานมากที่สุด

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง การติดตามศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามาและนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา หลักสูตร และกระบวนการเรียน การสอน ตลอดจนการจัดการบริการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาในรุ่น ต่อๆ ไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมาย และสาระของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้นำเสนอความคิดเห็น และข้อสรุปของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องดังนี้

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2521: 106) ได้ให้ความหมายของการติดตามผล สรุปได้ว่า เป็นการติดตามผลหลังจาก ที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้วจะได้ข้อมูลที่ทำให้ทางโรงเรียนทราบว่า นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ประกอบอาชีพใดหรือทำงานอะไร ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพียงใด

Downing (1968: 209) อธิบายว่า การติดตามผลนักเรียน นักศึกษา เป็นกิจกรรมหลักที่จำเป็น ไม่เฉพาะแต่ในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น แม้แต่ในระดับโรงเรียนก็มีความจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบผลของการ จัดการศึกษาของสถาบันนั้นๆ ว่าเป็นไปตามความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด

Stoops and Wahlquist (1947: 190) อธิบายว่า การติดตามผลการศึกษา หมายถึง การตรวจสอบ โปรแกรมการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาภายหลังนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว การติดตาม ผลการศึกษานี้ ถือได้ว่าเป็นเทคนิคสำหรับการประเมินความเหมาะสม และความพอใจเพียงของโปรแกรม การเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้นๆ ด้วย

Hayes and Hopson (1977: 122-123) ได้อธิบายความหมายของการติดตามผลว่าเป็นกระบวนการ ที่ทำให้ทราบแผนการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วว่า ประสบความสำเร็จเพียงใด และในเวลาเดียวกันก็สามารถประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ใช้

Arbuckle (1953: 166) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่า เป็นการประเมินโปรแกรมการเรียนการสอนและผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยเหลือผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ของงาน เพื่อให้การทำงานดีขึ้น และมีความมั่นคงมากขึ้น

Calvin (1970: 17) ได้กล่าวถึงความหมายของการติดตามผลไว้ สรุปได้สองประการ คือ

1. เป็นกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวและให้บริการแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
2. เป็นโครงการที่จะรวบรวมสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนสำเร็จจากหลักสูตรวิชาซีพี เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกงาน

นอกจากนี้ Schetzer and Stone (1981: 374-375) ได้ให้ความหมาย ของการติดตามผลไว้ว่า คือวิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อเป็นเครื่องกำหนดว่าบุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่ รวมทั้งการนำไปใช้สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วว่า เขาสามารถเรียนรู้ เข้าใจหรือปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ต่างๆ และมีการพัฒนาหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด และการติดตามผล ยังเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่างๆ ของเขา

สำหรับประโยชน์ของการติดตามผลการศึกษา นั้นนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ด้านการศึกษาการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ในด้านต่างๆ คือ ด้านอารมณ์ สังคม และร่างกาย ตลอดจนจนเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย (บุญจิตต์ ฌ ลำเลียง 2512: 10)

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การติดตามผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา น่าจะสนองตอบจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาเข้ากับสังคมและสถานที่ทำงาน
3. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา
4. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการสอน
5. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงบริการต่าง ในสถาบันการศึกษา
6. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการให้บริการแนะแนวในสถาบันการศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชนและผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา

ในการเก็บข้อมูลเพื่อการติดตามผลนั้น อาจใช้การสัมภาษณ์หรือแบบสอบถามก็ได้ ซึ่งหากเลือกใช้แบบสอบถาม Froehlich (1959: 309) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบสอบถามไว้ดังนี้

1. แบบสอบถามจะต้องกะทัดรัดไม่รบกวนเวลาของผู้ตอบมากเกินไป
2. เนื้อหาของแบบสอบถามจะต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของสถานศึกษาโดยตรง และข้อมูลที่ได้อาจนำมา สถานศึกษานั้นๆ จะต้องวิเคราะห์ให้ได้โดยไม่ลำบาก
3. ควรเน้นการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วเพราะข้อมูลส่วนนี้ จะหาได้ยากจากแหล่งอื่น

จากแนวความคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเป็นการศึกษา ถึงความเปลี่ยนแปลง

และพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ ปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ที่ประสบเพื่อเป็นผลสะท้อนต่อสถาบันการศึกษาที่จะปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการศึกษาให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น และการติดตามผลก็เป็นบริการอย่างหนึ่งที่จะต้องกระทำในทุกระดับการศึกษาด้วย

ความสำคัญของการติดตามผล

การติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญ ที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและขอบบพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่กำลังศึกษาอยู่คือ สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบัน และยังเป็นหลักในการพิจารณาสำหรับการจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย นอกจากนี้การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้ที่สำเร็จการศึกษา (Erickson 1947: 9) บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2512: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผล ที่มีต่อบุคคลต่างๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษา การติดตามผลจะช่วยผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ให้ได้งานเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ นอกจากนั้นยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป
2. ผู้ให้คำปรึกษาการติดตามผล จะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนว และความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา ผลที่ได้รับจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการที่จะพัฒนาปรับปรุงแก้ไขโครงการในอนาคตต่อไป
3. หน่วยบริการจัดหางาน การที่ได้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่ หน่วยบริการจัดหางานจะได้ใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้เข้าทำงาน ให้ได้งานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้นั้นมากที่สุด
4. ผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น แล้วยังจะได้ทราบเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ เช่น การปรับตัว และสังคม เป็นต้น

จะเห็นว่า การติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและขอบบพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิง ในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นหลักในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย (วิทยา วิชาวิรัตน์ 2530: 9) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครู และให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนของชาติยิ่งมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการติดตามผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลผลิต เพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการศึกษา และคุณภาพของครู ยังมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของนักเรียนที่ผลิตออกไปด้วย นอกจากครูจะเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเจริญรอยตามแล้ว ครูยังเป็นผู้ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่พึงประสงค์อีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2523: 1) การติดตามผลของการปฏิบัติงานของครูจึงมีความสำคัญคือ จะได้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงให้การผลิตครู มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรูของนักเรียนมีคุณภาพสูงตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการติดตามผล

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สิ่งแรกที่ต้องเตรียมก่อนการ ติดตามผล ก็คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่ง ดนัย สุทธิพจน์ (2533: 12) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการ ติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษา ที่ทางสถานศึกษาจัดให้
3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน
5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา

สำหรับ Wentling (1980: 141-144) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
2. เพื่อสำรวจความต้องการตลาดแรงงาน
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
4. เพื่อหาข้อมูลต่างๆ สำหรับเปิดอบรมระยะสั้นๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
5. เพื่อสำรวจถึงสถานภาพการศึกษาต่อ และการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
6. เพื่อประเมินผลงานของหน่วยบริการต่างๆ ที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยบริการแนะแนว หน่วยบริการให้คำปรึกษา และหน่วยจัดหางาน
7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่างๆ ที่หน่วยงานนั้นๆ ต้องการ
8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษาสายอาชีพให้กับนักศึกษา ก่อนที่จะจบออกไปทำงาน

9. เพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหาร หรือส่วนราชการอื่นๆ ที่ต้องการ

นอกจากนี้ยังมีผู้ได้ให้ขยายของวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของดนัย สุทธิพจน์ และเวนทลิง เช่น อนนต์ อนันตรังสี และสุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม

อนนต์ อนันตรังสี (2517: 167-168) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลว่าเพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่างๆ ที่นักเรียนซึ่งออกจากโรงเรียนไปแล้วต้องประสบ และการให้ความช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับการที่จะปรับปรุงโครงการต่างๆ ของโรงเรียนให้ได้ดีที่สุด และหาข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการประเมินผลงานการแนะแนว

สำหรับ สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2520: 57) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการในด้านต่างๆ ของนักเรียน
2. เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนวและหลักสูตรของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน ในการผลิตนักศึกษาเพื่อที่จะได้ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป

4. เพื่อศึกษาว่าผู้ที่สำเร็จออกไปแล้วประสบความสำเร็จการทำงานหรือไม่เพียงใด
5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี
6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิจัยในการแนะแนวต่อไป

Schetzer and Stone (1981: 389) ได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการติดตามผล ทำให้ทราบข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปประกอบอาชีพ หรือไปศึกษาต่อ ตลอดจนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน

อุษณีย์ เย็นสบาย (2533: 93) ได้สรุปว่าการติดตามผลมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลความสามารถในการดำรงชีวิต และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่มีต่อการจัดการศึกษาที่สถาบันการศึกษา ได้จัดว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่

ดังนั้นการติดตามผล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อออกไปสู่สังคมแล้วจะสามารถนำความรู้ ความสามารถไปใช้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด โดยทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้กำลังศึกษาอยู่

วิธีดำเนินการติดตามผล

ก่อนที่จะดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องควรจะได้วิเคราะห์ หารือคำตอบให้คำถาม 3 ข้อต่อไปนี้ก่อน คือ (ยุพา อุดมศักดิ์ 2515: 13-14)

1. ท่านได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ชัดเจนเพียงใด ในแง่ของพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่คาดหวังไว้ เมื่อนักศึกษาเรียนจบหลักสูตรแล้ว กล่าวคือ

- 1.1 บัณฑิตของท่าน มีความสามารถทำอะไรได้บ้างในสาขาวิชาชีพที่ได้จบออกมา

- 1.2 บัณฑิตของท่าน มีคุณลักษณะแห่งการเป็นคนที่ส่งเสริมการเป็นกำลังคนที่ดี อย่างไรบ้าง

2. วิชาการต่างๆ ที่กำหนดไว้และวิธีการสอนต่างๆ ช่วยทำให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายจริงหรือไม่ เพียงใด

3. ท่านได้ประเมินผลขั้นสุดท้ายก่อนบัณฑิตแต่ละคนจากท่านไปด้วยวิธีไหน และได้ผลอย่างไร

เมื่อสามารถตอบคำถามทั้ง 3 คำถามนี้แล้ว จึงเริ่มดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถติดตามผลได้ 3 ทาง คือ

1. ติดตามจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแต่ละท่าน แล้วแต่จะกำหนดรุ่น

2. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

3. หน่วยงานที่คาดว่าจะ เป็นหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านที่ได้กล่าว คือวิธีดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา อาทิ เอกธราช อุตรระ (2520: 7) ยังได้สรุปถึงแนวทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาว่า มีวิธีการที่นิยมกันอยู่ 3 แนวทาง คือ

1. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาและตัวผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งการศึกษาแบบนี้เป็นการวิจัยแบบกว้างๆ สอบถามความคิดเห็นในหลายเรื่อง เช่น ความรู้ ความสามารถในการสอน ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานต่างๆ ไป และบุคลิกภาพในการเป็นครู นอกจากนี้ยังสอบถามความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่ผู้สำเร็จการศึกษามาด้วย

2. การติดตามผล โดยศึกษารายละเอียดของหลักสูตร เน้นหนักในรายวิชาโดยสอบถามความคิดเห็นเฉพาะตัวผู้สำเร็จการศึกษาเพียงด้านเดียว การติดตามผลแบบนี้มุ่งที่จะวิเคราะห์หลักสูตรว่า แต่ละวิชาจะต้องปรับปรุงเนื้อหาอะไรอย่างไร จัดว่าเป็นการวิจัยที่แคบกว่าแบบแรก

3. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานเพียงด้านเดียว เป็นการวิจัยที่แคบและมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานที่ต้องการทราบผลในบางประการเท่านั้น ซึ่งการติดตามผลในแนวนี้มีไม่มากนัก

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ จะเสนอผลการวิจัยในแบบที่หนึ่ง คือ การติดตามผลโดยใช้แบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างและผู้สำเร็จการศึกษาแต่ผู้วิจัยได้เปลี่ยนจากใช้แบบสอบถามไปยังตัวผู้สำเร็จการศึกษา มาเป็นผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาแทน เนื่องจากผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะสอบถามความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ว่ามีความคิดเห็นต่อตัวผู้สำเร็จการศึกษาเป็นอย่างไร เพราะเมื่อผู้สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงาน ย่อมมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน การศึกษาถึงทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา จึงเป็นแนวทางหนึ่ง ที่ใช้ในการติดตามผลการปฏิบัติงานอีกประการหนึ่ง เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการตอบแบบสอบถามของผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่อาจจะแสดงทัศนะลำเอียงทางบวก เพราะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของตัวผู้สำเร็จการศึกษาเอง (บุญชัย บุญวิรัตน์ 2517: 2)

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2520: 87-88) ได้เสนอเครื่องมือหลายแบบที่นิยมใช้ในการดำเนินการติดตามผล ได้แก่ วิธีการสัมภาษณ์ การประชุมศิษย์เก่า และวิธีใช้แบบสอบถาม ดังนี้

1. วิธีการสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวกับนักเรียน กับบุคคลต่างๆ ในโรงเรียน หรือกับผู้ปกครอง วิธีนี้มีข้อดีคือ การสัมภาษณ์เป็นวิธีที่ผู้รับสัมภาษณ์สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดีกว่าวิธีอื่น ซึ่งจะทำให้ได้ความจริง และข้อมูลมากกว่าวิธีอื่น และถ้าผู้รับการสัมภาษณ์ยังไม่เข้าใจคำถาม ผู้สัมภาษณ์สามารถอธิบายให้เข้าใจได้ แต่วิธีนี้มีข้อบกพร่องคือเสียเวลามาก เพราะต้องติดตามสัมภาษณ์เป็นรายๆ ไป และผู้สัมภาษณ์ต้องมีความชำนาญในการสัมภาษณ์ ตลอดจนต้องมีการจัดทำข้อสัมภาษณ์อย่างมีระบบ มิฉะนั้นข้อมูลที่ได้รับจะกระจัดกระจายมาก

2. วิธีประชุมศิษย์เก่าเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของศิษย์เก่า ครู และนักแนะแนว ควรจะติดต่อกับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้แทนรุ่นต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

3. วิธีใช้แบบสอบถามเพื่อติดตามผล วิธีการนี้เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการติดตามผลนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ข้อดีของวิธีนี้คือ ประหยัดเวลาแต่มีปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมที่อยู่ของนักเรียนซึ่งทำได้ยาก และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนนั้นได้คืนมาเป็นจำนวนน้อยทำให้การวิเคราะห์ผลเชื่อถือได้น้อย แต่การที่จะขจัดข้อบกพร่องต่างๆ อาจทำได้ดังนี้ คือด้านการรวบรวมที่อยู่ของนักเรียนที่จะจบการศึกษาก่อนโรงเรียนจะปิดภาค ควรให้นักเรียนแจ้งที่อยู่กับหน่วยงานแนะแนวเพื่อการติดต่อ หรือแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้ที่จะติดต่อกับนักเรียนได้ในกรณีที่นักเรียนย้ายสถานที่อยู่ สำหรับทางด้านแบบสอบถามที่ใช้ในการติดตามผลนั้น ควรเป็นแบบสอบถามที่เข้าใจง่าย ตอบง่าย และควรมีจุดหมายชี้แจง วัตถุประสงค์ของการจัดทำแบบสอบถามนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมากขึ้น ควรให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับมา โดยเจ้าหน้าที่โรงเรียนและติดตามไปรษณีย์กรให้เรียบร้อย

ในการติดตามผลนั้น จะต้องกำหนดขั้นตอนต่างๆ ให้เรียบร้อยโดยจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาให้แน่ชัด และครอบคลุมงานที่จะต้องศึกษาทั้งหมดซึ่ง Wentling (1980: 160-178) ได้กำหนดขั้นตอน วิธี

ดำเนินการติดตามผลไว้สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรที่จะติดตามผล ในการติดตามจะต้องกำหนดไว้ว่าจะศึกษาช่วงระยะเวลาปีการศึกษาใด และจำนวนประชากรที่จะศึกษามีจำนวนเท่าใด
2. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล เนื่องจากวิธีการในการติดตามผลมีหลายวิธี เช่น สัมภาษณ์ เป็นรายบุคคล หรือสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ซึ่งวิธีการที่จะใช้ในการติดตามผล ผู้วิจัยต้องเลือกกำหนดเอาไว้
3. การส่งข้อมูลกลับคืน จำนวนข้อมูลที่จะได้รับกลับคืนมานี้ ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะถ้าได้รับข้อมูลกลับคืนมาน้อยย่อมทำให้งานวิจัยนั้นได้ผลออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างเครื่องมือ หรือแบบสอบถามสำหรับการติดตามผลต้องออกแบบให้ดี เพราะผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะไม่ตอบกลับคืนมาก็ได้ ถ้าพบว่าแบบสอบถามนั้นไม่มีสาระสำคัญอ่านแล้วไม่เข้าใจ มีความสงสัยเกิดขึ้น ข้อมูลที่ตอบไปจะส่งผลร้ายต่อผู้ตอบและใช้เวลามากในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ผู้วิจัยจะต้องระมัดระวังในการออกแบบสอบถามให้ดีและจะต้องหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลกลับมามากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. สำรวจที่อยู่ของกลุ่มประชากรที่จะศึกษา หลังจากได้จำนวนประชากรที่จะศึกษาแล้ว ต่อไปก็ต้องสำรวจรายชื่อพร้อมทั้งที่อยู่ที่สามารถจะติดต่อไปแน่นอนเพื่อจะได้ส่งแบบสอบถามไปให้โดยทางไปรษณีย์สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกล
5. จัดการส่งแบบสอบถาม หลังจากได้ที่อยู่แน่นอนแล้วก็จัดการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรที่จะศึกษา
6. ติดตามผลสำหรับผู้ที่ยังไม่ตอบแบบสอบถาม โดยจุดประสงค์ของการวิจัยนั้นต้องการให้ได้แบบสอบถาม กลับคืนมาร้อยละ 100 ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก การได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาร้อยละ 60 ก็ถือว่าใช้ได้แต่ถ้าจะให้ได้ดี ควรจะได้กลับคืนมาประมาณร้อยละ 80 จึงจะเหมาะสม

สรุปได้ว่าในการวิจัยครั้งนี้ ของคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา คือ การติดตามผล โดยใช้แบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง และตัวผู้สำเร็จการศึกษาเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยตระหนักดี ถึงความสำคัญของการติดตามผล เนื่องจากเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงาน ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน ของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดบริการอื่นๆ ของสถาบันการศึกษา โดยข้อมูลที่ได้จากการ ติดตามผลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์แก่ ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งในแง่ของการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการจัดการบริการอื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในการดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน ตามที่กล่าวมาแล้ว จึงจะได้ผลของการติดตามผลที่ถูกต้องชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งของงานวิจัยที่นิยมกันอย่างมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ (วรภรณ์ บวรศิริ 2528: 1) เป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้ได้ข้อเท็จจริงและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ใช้ประเมินความสามารถและความก้าวหน้า ของบุคคลในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเครื่องมือและกระบวนการวัด (Good 1973: 565) และยังเป็นการสำรวจว่าผู้สำเร็จการศึกษา

มีความสามารถในการปฏิบัติงานจริง เพียงใดและมีอุปสรรคอะไร ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน นอกจากนี้การติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ยังเป็นเครื่องแสดงความห่วงใย ความสนใจ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย (ประสพสันต์ อักษรรัตน์ 2524: 15) ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผล ทั้งในประเทศและต่างประเทศมากมาย ซึ่งจะได้กล่าวถึงและเสนอโดยลำดับดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

มูรธา สุสุทธิ (2536: บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์-คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ขอสรุปคือ

1. ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร โดยภาพรวมแล้วผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่ดี และเนื้อหาหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ความรู้จากกิจกรรมในระหว่างการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้
3. ความรู้จากการได้ฝึกงานและฝึกสอนมีประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

สุริย์ ธรรมเลิศหลา (2524: บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลครุศาสตร์บัณฑิต สาขาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านการสอน บุคลิกภาพ คุณธรรม และความประพฤติ โดยปรากฏว่าบัณฑิตมีความรู้ทางวิชาการ มีการนำความรู้จากการศึกษาในหลักสูตรไปประยุกต์ในการทำงาน มีความใฝ่รู้ ตลอดจนถึงทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และจากการสอบถามหน่วยงานที่บัณฑิตเขาไปทำงาน พบว่าบัณฑิตมีความพยายามในการปรับปรุงการทำงาน มีความขยันขันแข็ง และมีความมั่นคงทางจิตใจ

เฉลิมเผ่า อจละนนท์ (2542: 56) ศึกษาวิจัย “ภาวะการมีงานทำและคุณภาพในการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่ 20 ปีการศึกษา 2536” พบว่า บัณฑิตมีงานทำเป็นส่วนใหญ่ โดยทำงานบริษัท ห้างร้านเอกชนมากที่สุด และองค์ประกอบพื้นฐานที่ส่งผลต่อการมีงานทำ ได้แก่ เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสม คณะ อาชีพหลักของบิดา-มารดา ระดับการศึกษาของบิดา-มารดา ประเภทการมาเรียน ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมการเรียน ความรู้ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ สำหรับคุณภาพในการทำงานของบัณฑิต ศึกษาจากรายได้ และความก้าวหน้าโดยบัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรายได้และความก้าวหน้าในการทำงาน และผลการศึกษาคคุณภาพในการทำงานของบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง พบว่าบัณฑิตมีคุณภาพในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคุณภาพในการทำงานอย่างจริงจัง อดทนและอดุสาหะมากที่สุด

สถาบันราชภัฏราชชนนครินทร์ ฉะเชิงเทรา (2542: ก-ค) ศึกษาวิจัย “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏราชชนนครินทร์ ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2540-2541” พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำร้อยละ 92.34 โดยสาขาวิชาการศึกษามีงานทำมากที่สุด รองลงมาคือสาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ ผู้สำเร็จการศึกษาศาสาวิชาการศึกษา จะประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการมากที่สุด ขณะที่สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จะประกอบอาชีพกับหน่วยงานหรือองค์กรเอกชน สำหรับการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความพึงพอใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต 5 อันดับแรก ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความเสียสละ ความยึดมั่นและปฏิบัติตามคุณธรรม ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น

สถาบันราชภัฏสกลนคร (2542: 52-57) ศึกษาวิจัย “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏสกลนคร ปีการศึกษา 2540-2541” พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำร้อยละ 78.17 โดยสาขาวิชาการศึกษามีงานทำมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ตามลำดับ และผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จะทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานราชการมากที่สุด รองลงมา ประกอบอาชีพรับราชการ โดยมีรายได้ต่ำกว่าวุฒิเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่นำพึงพอใจ 5 อันดับแรก ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความยึดมั่นและปฏิบัติตามคุณธรรม ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ความเสียสละ และความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2540-2541 (2542: (1-3)) เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพ รายได้ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา 1,180 ราย ได้แบบสอบถามคืน 1,129 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.68 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว ร้อยละ 86.92 รองานหรือฝึกอบรม ร้อยละ 13.11 และศึกษาต่อและมีได้ทำงาน ร้อยละ 0.97 การประกอบอาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทของค์กรธุรกิจเอกชนมากที่สุด รองลงมาเป็นครู หรือเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาเอกชน และลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานราชการ และน้อยที่สุดคือรับราชการ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าวุฒิ คือ มากกว่า 8,000 บาท ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ และมีรายได้สอดคล้องกับวุฒิในสาขาวิชาการศึกษา ปัญหาที่พบในการหางานทำ คือ เงินเดือนหรือค่าตอบแทนต่ำกว่าวุฒิ มีการใช้พวกในการรับเข้าทำงาน และที่ทำงานอยู่ห่างไกลจากภูมิลำเนา ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่นำพึงพอใจ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความยึดมั่น และปฏิบัติตามคุณธรรม ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความเสียสละและความรับผิดชอบ ส่วนคุณลักษณะที่เห็นว่าควรปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาที่เรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล

พรณี แพงกุล และอารีย์ วชิรวรการ (2542: (1-4)) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ” พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน ในทัศนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับในในด้านคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งในทัศนะทั้งของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชา ก็มีความเห็นสอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากสำหรับในด้านบุคลิกภาพนั้น ในทัศนะของบัณฑิตส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต สถาบันราชภัฏ ในภาพรวมในทัศนะของบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชา พบว่ามีความสัมพันธ์สอดคล้องกันในปริมาณ น้อยมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ ในทัศนะของบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชา พบว่าบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา มีความเห็นต่อคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ บุคลิกภาพ และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยในต่างประเทศ

Taylor (1963: 3860-A) ได้ประเมินผลหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาของสถาบัน การฝึกหัดครูทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 125 คน และครูใหญ่ที่เป็นผู้บังคับบัญชา จำนวน 75 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาต้องการความรู้ด้านวิชาเอกหรือวิชาเฉพาะส่วนของเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม และได้เสนอให้มีการเพิ่มการศึกษาที่เกี่ยวกับวิธีสอนวิชาเฉพาะหรือวิชาเอกดังกล่าวนี้ด้วย ความรู้ทางด้านวิชาการศึกษาเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในบางส่วน เพื่อให้สามารถนำไปใช้สอนในสถานการณ์จริงในชั้นเรียนได้ โดยการเพิ่มเติมเนื้อหาในรายวิชาต่างๆ และควรตัดเนื้อหาวิชาบางส่วนที่ไม่เหมาะสมหรือซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่นๆ ออกไปบ้าง ส่วนความรู้ด้านวิชาสามัญทั่วไป ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนในรายวิชาที่สนใจและมีความถนัด เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นสำหรับการให้บริการแนะแนว และการให้คำปรึกษา การบริการของห้องสมุด และการเตรียมตัวเพื่อทำการวิจัยนั้น เป็นที่พอใจของผู้สำเร็จการศึกษามาก

Schaefer (1962: 3106-A) ได้ประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สันในปี ค.ศ. 1950-1959 จากกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 226 คน และผู้บังคับบัญชาจำนวน 96 คน ผลการศึกษา สรุปได้ว่าผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาได้ประเมินค่าตนเองในด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ดีส่วนใหญ่มีความพอใจในตำแหน่งและหน้าที่การปฏิบัติงานของตนเอง และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ความรู้ด้านวิชาเอกที่ได้รับจากการศึกษาอบรมในสถานศึกษานั้น เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านการจัดทำและการใช้อุปกรณ์การสอน การให้บริการแนะแนว และให้คำปรึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าทางวิทยาลัยจัดให้ยังไม่พอเพียง

Apple (1967: 1321-A) ได้ประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูระดับมัธยมศึกษาของวิทยาลัยนอร์ธ ปาร์ค โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา เพื่อต้องการสำรวจถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 1960-1963 พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชามีความเห็นตรงกันในเรื่องหลักสูตรที่ดี ประสิทธิภาพของหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ ซึ่งหลักสูตรควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องการขยายวิชาต่างๆ ให้กว้างขวางออกไป ควรปรับปรุงวิชาเฉพาะหรือวิชาเอก ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นว่าผู้ใช้หลักสูตรทุกฝ่ายจะต้องเป็นบุคคลที่มีสมรรถภาพและคุณภาพสูงมีความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่การสอนที่ดี

Cadenhead (1965: 3989-A) ได้ศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยลาแกร็ง เพื่อศึกษาปัญหาและนำผลของการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรของ วิทยาลัยดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสอน สูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาประเมินค่าตนเอง โดยเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาการศึกษา และวิชาชีพครูมากเกินกว่าความรู้ความสามารถในกระบวนการเรียนการสอน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า ประสบการณ์ที่มีประโยชน์มากในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยคือ ประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนและการฝึกสอน ส่วนปัญหาที่ผู้สำเร็จการศึกษาพบมากที่สุดคือ ปัญหาเฉพาะหน้าที่ในขณะทำการสอน ผู้สำเร็จการศึกษาได้เสนอให้มีการประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูเสียใหม่โดยพยายามเน้นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านการสอนให้มากขึ้น

Nicklas (1976: 3564-A) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งได้รับใบรับรองในการประกอบอาชีพครูจากมหาวิทยาลัยเท็กซัสทางตอนเหนือ โดยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาพอใจในหลักสูตร และมีเพียง

1. อายุและรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ
2. ร้อยละ 63 ของผู้สำเร็จการศึกษาทำงานในสถาบันการศึกษา ถึงแม้ว่าเงินเดือนในภาคอุตสาหกรรมจะมีอัตราสูงกว่าก็ตาม
3. ผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง
4. ร้อยละ 54 ของผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าตนเองควรมีรายได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนอีกร้อยละ 36 ของผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในรายได้ของตนเองที่เป็นอยู่

Baert (1988: 115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ ในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองลองบีช ระหว่างปีการศึกษา 1982-1987 ผลการวิจัยพบว่าหนึ่งในแปดของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพครู และมากกว่าครึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประกอบอาชีพครู ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสองระดับ มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่าควรมีการฝึกอบรมการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้นและควรมีการเปิดสอนวิชาคอมพิวเตอร์ด้วย นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสองระดับต่างมีความพอใจในงานที่ทำอยู่ และคิดว่าตนมีความสามารถเพียงพอที่จะทำงานต่อไปได้ และสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าควรมีการทำปริญญานิพนธ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อไป

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เสนอมานี้ ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีผู้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงผลการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ ศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตร ปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ สสำรวจการประกอบอาชีพ และลักษณะงานว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ รวมทั้งมีการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ซึ่งมีทั้งระหว่างทักษะของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา หรือระหว่างทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการวิจัยในเรื่องการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 โดยศึกษาตามทักษะของผู้สำเร็จการศึกษาและของผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทาง ในการจัดการศึกษาอบรม และปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบันต่อไป

ภาวะการมีงานทำและว่างงาน

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าเป็นการศึกษาระดับสูงสุดในบรรดาการศึกษา 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา นอกจากนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังถือว่ามีวิวุฒิภาวะ และประสบการณ์ความรู้พร้อมที่จะประกอบอาชีพในระดับสูงได้แล้ว โดยทั่วไปเป้าหมายที่สำคัญของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมี 2 ประการด้วยกันคือ การมีงานทำ รองลงไปก็คือ การศึกษาต่อนั่นเอง

การหางานทำในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเริ่มมีความลำบากมากขึ้น ด้วยเหตุ 2 ประการเป็นสำคัญคือ ตำแหน่งหน้าที่ในระบบราชการมีน้อยลง และภาวะเศรษฐกิจที่ชะงักงันทำให้มีการจ้างงานในภาคเอกชนน้อยลง และจากการที่ตลาดรองรับแรงงานของบัณฑิตได้เปลี่ยนจากระบบราชการมาเป็นภาคเอกชนแล้ว เมื่อการจ้างงานในภาคเอกชนมีการชะงักงัน ดังรายงานของทบวงมหาวิทยาลัย (สุเมธ แยม่ม 2540) ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. 2537-2539 ภาวะการไม่มีการมีงานทำของบัณฑิต

สูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 34.17 ดังนั้น จึงอาจเป็นความจำเป็นที่เด่นชัดมากขึ้นว่าบัณฑิตมหาวิทยาลัยควรมีแนวโน้มที่จะต้องประกอบอาชีพอิสระมากขึ้น (วิจิตร ศรีสุวาน 2533)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537: 28-31) ได้ทำการศึกษากวาระการมีงานทำและคุณภาพในการทำงานของผู้จบอุดมศึกษาทั้งที่อยู่ในกำกับของทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาปรากฏว่าในส่วน of สถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในความดูแลของทบวงมหาวิทยาลัยนั้น ผู้สำเร็จการศึกษา สาขานิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสื่อสารมวลชนไม่ได้งานทำอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ และวิทยาศาสตร์ ได้งานทำอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่น่าสนใจคือสถาบันการศึกษาเอกชนนั้น ผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิจิตรศิลป์ แพทย์และวิชาที่เกี่ยวข้อง และวิศวกรรมศาสตร์ ได้งานทำร้อยละ 100 ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำส่วนใหญ่จะได้ทำงานในบริษัทเอกชน ถัดลงไปคือการทำงานในส่วนราชการ และอันดับที่สามคือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งแนวโน้มของการทำงานในบริษัทเอกชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่การได้งานทำในส่วนราชการลดลงเรื่อยๆ จากการศึกษาพบว่าสาเหตุที่สำคัญของการไม่ได้งานทำของบัณฑิตก็คือการที่บัณฑิตยังไม่ประสงค์ จะทำงานและต้องการศึกษาต่อ และอีกส่วนหนึ่งก็คือในระหว่างที่บัณฑิตให้ข้อมูลนั้น เขายังอยู่ในระหว่าง รอฟังคำตอบจากหน่วยงานอยู่

สุมาลี ปวีณบำเพ็ญ (Paveanbampen 1978, อ้างอิงจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2537: 30-31) ได้ศึกษาการได้งานทำและการว่างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่รุ่น 1-22 (พ.ศ. 2509-2530) ผลการวิจัยปรากฏว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มีอัตราการว่างงานมากที่สุดถึงร้อยละ 33.67 ส่วนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอัตราการว่างงานร้อยละ 18.08 ในขณะที่บัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการว่างงานน้อยที่สุดคือเพียงร้อยละ 1.93 และเมื่อพิจารณาในแง่ของการได้งานทำผลปรากฏว่า บัณฑิตกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพได้งานทำมากที่สุดคือร้อยละ 94.53 กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้งานทำอยู่ในอันดับรองลงไปคือร้อยละ 75.53 ส่วนสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้งานทำร้อยละ 63.03

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540: 5) ทำการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ปรากฏผลดังนี้ (แสดงผลเฉพาะคณะที่บัณฑิตได้งานทำสูงสุด 8 อันดับแรก)

1. คณะแพทยศาสตร์	99.33 %
2. คณะทันตแพทยศาสตร์	97.78 %
3. คณะเภสัชศาสตร์	97.50 %
4. คณะสัตวแพทยศาสตร์	88.33 %
5. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	74.75 %
6. คณะสหเวชศาสตร์	74.19 %
7. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	65.88 %
8. คณะวิศวกรรมศาสตร์	56.88 %

ซึ่งจากผลการสำรวจดังกล่าวจะเห็นว่า บัณฑิตในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพได้งานทำอยู่ในระดับมากกว่าบัณฑิตทางด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเมื่อพิจารณาแหล่งงานของบัณฑิตที่ได้งานทำปรากฏว่า แหล่งงานที่ใหญ่ที่สุดคือภาคเอกชน (61.87 %) รองลงไปคือภาครัฐราชการ (21.93 %) ประกอบอาชีพอิสระและรัฐวิสาหกิจใกล้เคียงกันคือ 5.33 % และ 3.91 % ตามลำดับ สำหรับบัณฑิต ที่ยังไม่ได้งานทำ

นั้นระบุสาเหตุดังนี้ มากที่สุดคือรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน 51.76 % รองลงไปคือ หางานทำไม่ได้ 19.49 % และบัณฑิตที่ยังไม่ประสงค์จะทำงานคิดเป็น 14.70 %

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2541: 3-5) รายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ปรากฏว่าบัณฑิตทั้งหมดได้งานทำ 73.46 % ยังไม่ได้งานทำ 20 % และศึกษาต่อ 4.61 % เมื่อพิจารณาภาวะการมีงานทำจำแนกเป็นรายคณะปรากฏผลดังนี้

1. คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม	100 %
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์	79.67 %
3. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	77.38 %
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	71.25 %
5. คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์	63.29 %

เมื่อพิจารณาถึงแหล่งงานของบัณฑิตที่ได้งานทำปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นแหล่งงานในภาคเอกชน ยกเว้นบัณฑิตจากคณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบอาชีพอิสระมากที่สุด ส่วนแหล่งงานในภาครัฐราชการและรัฐวิสาหกิจนั้นอยู่ในระดับใกล้เคียงกันแต่น้อยกว่าภาคเอกชนมาก ส่วนสาเหตุของการไม่ได้งานทำของบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุดคือยังหางานทำไม่ได้ ส่วนบัณฑิตจากวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมนั้น ยังไม่ได้งานทำเพราะกำลังรอคำตอบจากหน่วยงานมากที่สุด

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2541: 10-14) ทำการศึกษาภาวะการหางานทำและความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ปรากฏผลดังนี้ ได้งานทำ 81.7 % ไม่ได้งานทำ 11.0 % และศึกษาต่อ 7.3 % เมื่อพิจารณาภาวะการมีงานทำของบัณฑิตแต่ละกลุ่มสาขาวิชาปรากฏว่าบัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพได้งานทำมากที่สุดถึง 98.5 % รองลงไปคือกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 74.0 % และหากพิจารณาเฉพาะในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะปรากฏผลดังนี้

1. คณะอุตสาหกรรมเกษตร	97.1 %
2. คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม	87.5 %
3. คณะวิศวกรรมศาสตร์	82.7 %
4. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	74.5 %
5. คณะวิทยาศาสตร์	66.7 %
6. คณะทรัพยากรธรรมชาติ	62.7 %

บัณฑิตที่ได้ทำงานรุ่นนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคเอกชน (45.2 %) รองลงไปอยู่ในภาครัฐราชการ 40.1 % การประกอบอาชีพอิสระน้อยมากไม่เกิน 2.6 %

จากรายงานภาวะการหางานทำของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2541: 3, 14, 27, 30) ปรากฏว่า บัณฑิตได้งานทำ 74.46 % ยังไม่ได้งานทำ 25.54 %

เมื่อพิจารณาภาวะการได้งานทำของบัณฑิตรุ่นนี้แยกเป็นคณะแล้วปรากฏผลดังนี้

1. คณะวิศวกรรมศาสตร์	84.58 %
2. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	68.81 %
3. คณะวิทยาศาสตร์	66.17 %
4. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	56.52 %
5. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	55.27 %

สำหรับในหมู่บ้านที่ที่ยังไม่ได้งานทำนั้นพบสาเหตุว่า 30.78 % หางานทำไม่ได้ และ 21.83 % อยู่ในระหว่างรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน

ในเรื่องของแหล่งงานของบัณฑิตที่ได้งานทำนั้นมากกว่า 80 % อยู่ในภาคเอกชน รองลงไปคือ รัฐวิสาหกิจประมาณ 12.19 % แหล่งงานในภาคราชการนั้นมีเพียง 2.22 % สำหรับบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์ และ 1.32 % สำหรับบัณฑิตเทคโนโลยีการเกษตร ส่วนอาชีพอิสระนั้นมีไม่ถึง 2 %

กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำและว่างงาน เพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงาน การมีงานทำและการว่างงานที่เกิดขึ้นในส่วนภูมิภาค โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร 4 ภาค 12 จังหวัด คือ พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี เชียงใหม่ สุโขทัย ลำปาง ขอนแก่น นครพนมหนองบัวลำพู อุบลราชธานี ชัยภูมิ นครศรีธรรมราช และพัทลุง โดยการสัมภาษณ์จากครัวเรือนเป้าหมายจังหวัดละ 50 ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 600 ครัวเรือน เป็นผู้ให้ข้อมูล 600 คน และสมาชิกในครัวเรือน 1,935 คน ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างกำลังแรงงานของประชากร กลุ่มตัวอย่างและสมาชิกในครัวเรือน 2,535 คน เป็นกำลังแรงงาน 1,403 คน เป็นผู้มีงานทำ ร้อยละ 98.50 และไม่มีการมีงานทำ ร้อยละ 1.50 ทำงานในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 54.10 นอกภาคเกษตรกรรมร้อยละ 45.90 เป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ร้อยละ 20.10 อายุ 13 ปีขึ้นไปที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ 24.50 ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ทำงานบ้านร้อยละ 26.40 กำลังเรียนหนังสือ ร้อยละ 41.10 เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 31.20 และเป็นผู้ป่วย ร้อยละ 1.3

การมีงานทำ จำนวนผู้มีงานทำ 1,382 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล 507 คน และสมาชิกในครัวเรือน 875 คน ผู้ให้ข้อมูล 507 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ทำงานในภาคเกษตรกรรมเป็นงานหลัก และมีงานรับจ้างกับงานส่วนตัวเป็นงานเสริม สมาชิกของครัวเรือนที่มีงานทำ 875 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทำงานในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 49.50 ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 44.40 คือ รับจ้าง รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และทำงานส่วนตัว

การว่างงาน ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 8 คน เป็นชายและหญิงเท่ากัน อายุระหว่าง 20-40 ปี ไม่เคยทำงานมาก่อน 1 ราย 5 ใน 8 ราย พร้อมที่จะทำงานแต่หางานทำไม่ได้ หางานทำโดยอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไม่รู้จักและไม่เคยใช้บริการ ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานของรัฐ ต้องการงานที่มีรายได้ดีและอยู่ในท้องถิ่น สำหรับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ผู้มีงานทำกว่าร้อยละ 95 ต้องการฝึกอาชีพและการจัดหางาน ส่วนผู้ว่างงาน (8 คน) ต้องการการแนะแนวอาชีพ 7 ใน 8 คน ต้องการบริการจัดหางาน และสาเหตุหลักที่เป็นปัจจัยของปัญหาการทำงานไม่เต็มทีและการว่างงานมาจากปัจจัยแวดล้อมและปัจจัยส่วนบุคคล รวมทั้งภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจ้างแรงงานในตลาดแรงงาน ดังนั้น จึงควรเร่งรัดดำเนินการอย่างเร่งด่วนทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ในการกระจายโอกาสในการมีงานทำสู่ท้องถิ่น ทบทวนวิธีการให้บริการบังคับใช้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตลอดจนการจัดการสำรวจความต้องการฝึกอาชีพ โดยเฉพาะภารกิจหลักของกรมการจัดหางานควรเร่งรัดดำเนินการขยายพื้นที่เป้าหมายการให้บริการอย่างทั่วถึง

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2540) ศึกษาสำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลังคนระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2540 โดยรวบรวมจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2538 จากต้นสังกัดของสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 429,084 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี 11,225 คน (ร้อยละ 2.61) ระดับปริญญาตรี 140,153 คน (ร้อยละ 32.66) ระดับอนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่า 119,087 คน (ร้อยละ 27.75) และระดับป.กศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) 1,692 คน (ร้อยละ 0.39) เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.50 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 47.50

1. ภาวะการมีงานทำ ผลสำรวจพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำ ร้อยละ 51.21 เป็นผู้ไม่มีงานทำ เพราะหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 11.92 เป็นผู้ไม่มีงานทำและไม่ได้หางานทำ ร้อยละ 36.86 ในกลุ่มผู้ไม่หางานทำ ส่วนใหญ่ เป็นผู้กำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 92.70 กลุ่มผู้ว่างงานที่แท้จริงคือ ผู้ไม่มีงานทำ เพราะหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 11.92 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง (วิทยาลัยพณิชยการ) ว่างงานมากที่สุดคือ ร้อยละ 17.70 รองลงมาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 13.9 และน้อยที่สุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 10.10

ประสบการณ์ในการทำงานและการเปลี่ยนงาน ผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 59.4 เป็นผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน ผู้เคยทำงานมาก่อน ร้อยละ 39.0 แยกเป็นผู้ไม่เคยเปลี่ยนงาน ร้อยละ 11.5 กับผู้ที่เคยเปลี่ยนงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง ร้อยละ 27.4 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เคยทำงานมาก่อน ร้อยละ 76.8 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 52.0 ระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 4.9 ระดับปวช. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 22.1 และระดับป.กศ.สูง (วิทยาลัยพณิชยการ) ร้อยละ 28.4 เมื่อพิจารณาเหตุผลของการเปลี่ยนงาน สาเหตุส่วนใหญ่คือ ผลตอบแทนไม่ดีเพียงพอ เหตุผลส่วนตัวและไม่ชอบระบบงานหรือการบริหารงานของนายจ้าง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีเหตุผลหลักอีกประการหนึ่งคือ เปลี่ยนงานเพื่อให้สะดวกในการศึกษาต่อ

2. การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 อาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำส่วนใหญ่ประกอบอาชีพวิชาการและปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 47.6 รองลงมา ประกอบอาชีพเสมียน ร้อยละ 28.6 ประกอบอาชีพอื่นๆ ได้แก่ เกษตรกร ประมง เหมืองแร่ ร้อยละ 14.6 และประกอบอาชีพช่างหรือปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต ร้อยละ 9.2 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 77.6 รองลงมาประกอบอาชีพด้านบริการ ธุรกิจ และรอดำเนินการ ร้อยละ 19.6 และอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 2.8 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพ วิชาการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 74.7 รองลงมาเป็นอาชีพเสมียน ร้อยละ 8.1 และอาชีพเกี่ยวกับการค้า ร้อยละ 3.8 ระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท.หรือเทียบเท่า และปวช. หรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเสมียน ร้อยละ 62.6 และ ร้อยละ 48.6 รองลงมา ประกอบอาชีพช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต ร้อยละ 17.0 และ 27.7 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง (วิทยาลัยพณิชยการ) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการบริการ การกีฬา ร้อยละ 41.6 รองลงมาประกอบอาชีพเสมียน ร้อยละ 19.6 และอาชีพที่ใช้วิชาชีพ วิชาการและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.8

2.2 ประเภทกิจการของสถานที่ทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ทำงานในหมวดอุตสาหกรรมบริการ ร้อยละ 41.7 รองลงมาทำงานเกี่ยวกับกิจการประเภทพาณิชยกรรม ร้อยละ 21.3 ทำงานอุตสาหกรรมหนัก ร้อยละ 20.4 และหมวดอุตสาหกรรมอื่นๆ ร้อยละ 16.6

2.3 ลักษณะและประเภทของหน่วยงาน ผู้สำเร็จการศึกษาทำงานประจำ ร้อยละ 85.3 และทำงานชั่วคราว ร้อยละ 14.4 และทำงานเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการของภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.8 ภาครัฐบาล ร้อยละ 27.0 ซึ่งแยกเป็น ส่วนราชการและเทศบาล ร้อยละ 22.3 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 4.7 ทำงานธุรกิจส่วนตัวหรือธุรกิจของบิดามารดา ญาติพี่น้อง ร้อยละ 3.1 เมื่อพิจารณาผู้ทำงานประจำ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ทำงานเป็นลูกจ้างในภาครัฐบาล (รวมรัฐวิสาหกิจและเทศบาล) ร้อยละ 64.5 และทำงานภาคเอกชนและธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 33.5 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีลงไปทำงานในภาคเอกชน และธุรกิจส่วนตัว ดังนี้ ระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท.หรือเทียบเท่า และระดับปวช.

หรือเทียบเท่า ทำงานในภาคเอกชนและธุรกิจส่วนตัวในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 64.4 และ 64.9 รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี ร้อยละ 55.2 ส่วนระดับ ป.กศ. สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) น้อยที่สุด ร้อยละ 16.9

2.4 รายได้ ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับการศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 38.5 รองลงมา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,000 - 9,999 บาท ร้อยละ 37.1 และมีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 4,000 บาท ร้อยละ 4.2 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 80.5 และรายได้ต่อเดือน 7,000 - 9,999 บาท ร้อยละ 17.2 ส่วนผู้สำเร็จระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือน 9,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 59.3 รายได้ต่อเดือน 6,000 - 8,999 บาท ร้อยละ 30.5 ระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท.หรือเทียบเท่า มีรายได้ต่อเดือน 5,000 - 8,999 บาท ร้อยละ 56.5 รายได้ต่อเดือน 9,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 24.0 และเดือนละต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 16.7 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปวช. หรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 4,000 - 7,999 บาท ร้อยละ 63.9 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 4,000 บาท ร้อยละ 20.0 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 46.4 และรายได้ต่อเดือน 5,000 - 6,999 บาท ร้อยละ 36.4

2.5 การนำความรู้มาใช้กับงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า นำความรู้ที่เรียนมาใช้กับงาน ในระดับปานกลาง ร้อยละ 44.1 ในระดับมาก ร้อยละ 28.4 และในระดับน้อย ร้อยละ 21.2 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่าผู้สำเร็จการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความเห็นว่าการนำความรู้ที่เรียนมาใช้ ในระดับมาก ร้อยละ 50.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 37.3 และระดับน้อย ร้อยละ 10.8 ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี เห็นว่าการนำความรู้มาใช้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.7 ระดับมาก ร้อยละ 31.9 และระดับน้อย ร้อยละ 20.3 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท. หรือเทียบเท่า มีความเห็นว่าการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.2 ระดับมาก ร้อยละ 23.2 และระดับน้อย ร้อยละ 23.1 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวช. หรือเทียบเท่า มีความเห็นว่าการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 44.9 ระดับน้อย ร้อยละ 25.3 ระดับมาก ร้อยละ 15.7 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับป.กศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) เห็นว่าการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 36.9 ระดับมาก ร้อยละ 24.4 และระดับน้อย ร้อยละ 23.9

2.6 การฝึกอบรมความรู้และทักษะเพิ่มเติม ผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรมหรือฝึกภาคปฏิบัติมาก่อนการทำงาน หรือระหว่างการทำงาน ร้อยละ 62.2 และ ไม่เคยรับการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 37.1 และไม่ระบุ ร้อยละ 0.7 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 83.8 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.8 ระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท.หรือเทียบเท่า ร้อยละ 54.2 และระดับป.กศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) ร้อยละ 53.9 และระดับปวช. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 42.3

2.7 ความพอใจในงานที่ทำ ผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่มีความรู้สึกยังไม่พอใจงานที่ทำอยู่ ร้อยละ 55.6 พอใจในงาน ร้อยละ 44.1 และไม่ระบุความคิดเห็น ร้อยละ 0.3 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาแล้วพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี พอใจในงาน ร้อยละ 55.3 นอกนั้น ทุกระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่พอใจในงานที่ทำ สาเหตุที่ไม่พอใจในงาน คือ ไม่พอใจในเรื่องของรายได้ และเรื่องของระบบงาน และลักษณะงาน โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ไม่พอใจในเรื่องระบบงานหรือการบริหารงานของนายจ้าง ร้อยละ 61.5 รองลงมาเป็นเรื่องรายได้ และสวัสดิการ ร้อยละ 56.1 ส่วนระดับปริญญาตรี ระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท.หรือเทียบเท่า ไม่พอใจเรื่องรายได้และสวัสดิการมากที่สุด ร้อยละ 55.0, 60.5, 41.0 และ 40.5 ตามลำดับ และที่ไม่พอใจในเรื่องลักษณะงาน ร้อยละ 29.0, 32.4, 39.9 และ 40.5 ตามลำดับ และทุกกลุ่มของผู้สำเร็จการศึกษาต้องการจะเปลี่ยนงาน ร้อยละ 63.8

3. การว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา

3.1 สาเหตุที่ไม่ทำงาน พบว่า สาเหตุที่ไม่มีงานทำเนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่หางานทำ ร้อยละ 75.6 และเป็นผู้หางานทำแต่ไม่ได้งาน ร้อยละ 24.4 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบข้อสังเกตว่า เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเกินกว่า ร้อยละ 50.0 ไม่หางานทำระดับสูงกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี ไม่มีงานทำเพราะหางานทำไม่ได้ ร้อยละ 70.0 และ 63.3 ตามลำดับสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งไม่มีงานทำเพราะไม่ได้หางานทำเพราะกำลังศึกษาต่อ ทั้งในระดับที่สูงขึ้นและในระดับเดิม แต่ต่างสาขาวิชา ร้อยละ 92.7 โดยผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำจะศึกษาต่อในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับสูง คือร้อยละ 93.1, 94.2, 93.5, 69.0 และ 39.7 ตามลำดับ ระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับป.ศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) ถึงระดับสูงกว่าปริญญาตรี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีซึ่งไม่หางานทำนั้น เพราะกำลังเตรียมตัวไปศึกษาต่อต่างประเทศ ร้อยละ 12.2 และร้อยละ 24.0 ตามลำดับ

3.2 ระยะเวลาในการหางานทำ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีงานทำและกำลังหางานทำกลุ่มนี้มีจำนวน 51,154 คน ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการหางานทำอย่างต่อเนื่องใช้เวลาตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 35.9 และหางานทำอย่างไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 42.7 และไม่ระบุ ร้อยละ 1.3 ในกลุ่มผู้หางานทำอย่างต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา ใช้เวลาหางานทำน้อยกว่า 8 เดือน ร้อยละ 27.39 ร่วงลงมาใช้เวลาหางานทำตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 6.20 และใช้เวลาหางานตั้งแต่ 8 เดือน แต่ไม่ถึง 1 ปี ร้อยละ 5.22

4. ทศนคติเกี่ยวกับการที่จะได้งานทำและการแก้ปัญหาการว่างงาน

4.1 ทศนคติเกี่ยวกับการที่จะได้งานทำ ผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งกลุ่มที่มีงานทำและไม่มีการหางานทำ มีความคิดเห็นว่าการจะได้งานทำต้องช่วยตนเอง ไม่ย่อท้อและอดทนในการหางานทำและต้องไม่เลิกงาน ร้อยละ 41.4 สำหรับผู้มีงานทำ และร้อยละ 40.9 สำหรับผู้ไม่มีงานทำ และคิดว่าต้องทราบแหล่งงานและจังหวะที่ไปสมัครงานเมื่อแหล่งงานต้องการ ร้อยละ 27.3 ของผู้มีงานทำ และร้อยละ 29.2 ของผู้ไม่มีงานทำ

4.2 ทศนคติเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการว่างงาน ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ และไม่มีการหางานทำ ส่วนใหญ่เห็นว่า รัฐบาลควรจัดบริการด้านการทำงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กลุ่มผู้มีงานทำ ร้อยละ 62.3 และกลุ่มผู้ไม่มีงานทำ ร้อยละ 71.0 มีความคิดเห็นว่าการควรมีการควบคุมการเข้าทำงานให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีภาคปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน กลุ่มผู้มีงานทำ ร้อยละ 42.0 และกลุ่มผู้ไม่มีงานทำ ร้อยละ 33.0 มีความคิดเห็นว่าการให้เงินกู้เพื่อการลงทุนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัวและความคิดเห็นอื่นๆ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในสัดส่วนที่แตกต่างกันไม่มากนัก

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยงานที่ต้องการเลือกเข้าทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละส่วนใหญ่ต้องการเข้าทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 30.1 และ 30.7 ของผู้มีงานทำและผู้ไม่มีงานทำ ร่วงลงมาต้องการเลือกเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ ร้อยละ 25.9 และ 31.2 ของผู้มีงานทำและผู้ไม่มีงานทำต้องการทำงานกับหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 13.9 และ 22.8 ของผู้มีงานทำและผู้ไม่มีงานทำ และต้องการเลือกทำธุรกิจส่วนตัวหรือขอของบิдамารดาหรือขอของญาติพี่น้อง ร้อยละ 16.8 ของกลุ่มผู้มีงานทำและร้อยละ 7.9 ของกลุ่มผู้ไม่มีงานทำ และต้องการทำงานในหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากนั้นไม่มากนัก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาทั้งที่มีงานทำและไม่มีการหางานทำทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เว้นแต่กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่

ต้องการทำงานในองค์กรระหว่างประเทศ รองลงมาต้องการทำธุรกิจส่วนตัว และในระดับป.ศ.สูง ต้องการเลือกทำงานกับหน่วยงานของราชการมากกว่ารัฐวิสาหกิจ

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ในปัจจุบันนี้ภาคเอกชนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว สามารถรับคนเข้าทำงานได้มากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยแหล่งงาน ประเภทหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าทำงานพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาชั้นในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ยกเว้นมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช) ได้เข้าทำงานในบริษัทเอกชนมากเป็นอันดับแรก จากปีการศึกษา 2529 - 2531 คิดเป็นร้อยละ 55.5, 62.0 และ 65.5 ตามลำดับ การเข้าทำงานในส่วนราชการเป็นอันดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.0, 23.6 และ 20.0 ตามลำดับ จะเห็นว่าแนวโน้มของการเข้าทำงานในบริษัทเอกชนมีมากขึ้น ขณะที่การเข้ารับราชการลดน้อยลง และความเร็วของความต้องการกำลังคนเกิดจากความมีประสิทธิภาพในการผลิตและแข่งขัน

สมพงษ์ จุ้ยศิริ (2531) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต ในฐานะผู้ใช้งานแรงงานดังนี้

1. ผู้บัณฑิตต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสมจะเป็นลูกจ้าง
2. มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานด้านนั้นๆ
3. มีแนวความสามารถที่จะพัฒนาให้ดีขึ้นได้
4. มีความสามารถพิเศษ เช่น ด้านกีฬา คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ หรืออื่นๆ ที่เหมาะสมกับงานที่จะให้ทำ

สำหรับการปฏิบัติในการรับคนเข้าทำงานของบริษัทใหญ่ๆ ในขณะนี้ มี 2 ประเภท คือ

1. รับคนเข้าทำงานเลย โดยคาดหวังว่าเขาต้องทำงานได้ ไม่จำเป็นต้องมาฝึกงานกันอีกซึ่ง จะมีบริษัทใหญ่ๆ ที่รับคนเข้าทำงานโดยตรงแบบนี้ประมาณร้อยละ 90
2. รับคนมาจำนวนหนึ่ง แล้วให้ฝึกงานประมาณ 1 ปี จนกระทั่งเห็นว่าสามารถทำงานได้ จึงให้ปฏิบัติงานภายหลัง ซึ่งวิธีการแบบนี้แสดงว่า สถาบันผลิตบัณฑิตมาไม่ถูกใจเขา แต่ในเรื่องการผลิตให้ถูกใจผู้ใช้ทุกคนนั้นคงเป็นไปได้ยาก

ปัจจุบัน การตั้งเงินเดือนบัณฑิตนั้นเป็นการตั้งเงินเดือนตามวุฒิ แต่มีบ่อยครั้งที่บัณฑิตทำงานไม่ได้ตามวุฒิ และบางครั้งหัวหน้างานที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาก็มักคาดหวังว่า บัณฑิตควรทำงานได้ดีกว่าเขา และสามารถทำงานได้เลย

การที่บริษัทรับคนมาแล้วต้องมาฝึกงานกันอีกนั้น เป็นเพราะบัณฑิตที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วปรากฏว่าทำงานไม่ได้ จึงต้องมาฝึกงานกันต่อซึ่งเป็นเรื่องที่ทำให้บริษัทเป็นภาระในการฝึกงาน และบางคนเมื่อฝึกงานจนเก่งแล้วก็มีบริษัทอื่นมาซื้อตัวไป ดังนั้น ในการสอน อาจารย์ควรให้ความรู้พื้นฐานของการเป็นลูกจ้าง การปฏิบัติงาน และการบริหารงาน เช่น ความรู้พื้นฐานในเทคนิคต่างๆ การระดมความคิดเห็น การทำสถิติ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวางแผน ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจระบบคิวซี ซึ่งหากได้ความรู้เหล่านี้มากๆ บัณฑิตก็จะทำงานได้ตั้งแต่วันแรก เพราะส่วนใหญ่การทำงานก็ใช้สิ่งเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม บัณฑิตที่สร้างขึ้นมาก็จะไม่ดีแต่ไม่ได้ตั้งใจในทันที หากผู้ผลิตจะเปลี่ยนแปลงบางอย่างเล็กน้อย นายจ้างก็คงพอใจ

วรพงษ์ ธีรวิทย์ (2531) ได้กล่าวในเรื่องทัศนคติของบัณฑิตว่า บัณฑิตหลายๆ คนค่อนข้างชอบที่จะทำงานสบายๆ ไม่สูงงานและไม่เต็มใจทำงานเกรดต่ำ ตัวอย่างเช่น บัณฑิตจบใหม่ๆ ไม่ชอบจัดเอกสารเพราะถือว่าเป็นงานต่ำ แต่ในธุรกิจเอกชนมี 2 ขนาดคือ ขนาดใหญ่และขนาดย่อม ถ้าเป็นธุรกิจขนาดย่อม

บัณฑิตนั้นต้องทำงานทุกอย่างและธุรกิจขนาดย่อมก็มีมาก แต่คนส่วนใหญ่ชอบทำงานบริษัทใหญ่ ๆ เพราะฉะนั้นพวกนี้จึงหางานไม่ค่อยได้ เพราะอยากหางานในบริษัทใหญ่ และทำงานสบายบัณฑิตที่อยากทำงานสบายๆ มีอยู่มาก จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันที่จะต้องสอนและทำความเข้าใจกับบัณฑิต นอกจากนี้ บัณฑิตสมัยใหม่ยังกล้าแสดงออกมาก อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมสมัยนี้เปลี่ยนไป บางครั้งทำให้คนรุ่นเก่า คิดว่าเด็กพวกนี้ไม่มีสัมมาคารวะ และปรับตัวเข้ากับคนอื่นไม่ได้ การปรับตัวของคนรุ่นใหม่อาจจะสู้บัณฑิตเก่าไม่ได้ ทั้งนี้เพราะบัณฑิตรุ่นเก่าเป็นคนที่ยอมรับกฎระเบียบต่างๆ ได้ง่ายกว่าคนรุ่นใหม่ ฉะนั้น คนรุ่นใหม่จึงพยายาม ที่จะปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับตัว แทนที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมสถาบัน จึงควรมีส่วนช่วย ในการแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยสอนเรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้เข้าใจ

จำเนียร จวงตระกูล (2531) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตจบใหม่ว่า บัณฑิตจบใหม่นั้นมักมีลักษณะและทัศนคติที่ไม่ค่อยดีนัก ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ไม่ค่อยเคร่งครัดในระเบียบวินัยและข้อบังคับ
2. มีลักษณะหยิ่งโหยง ไม่เอางาน เพื่อฝัน เอาแต่ได้อย่างเดียว ความเอาใจใส่และความมานะอดทนในการทำงานมีน้อย
3. การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการงานยังไม่ดีพอ
4. การปรับตัวไม่ค่อยดีนัก ไม่มีความยืดหยุ่นตามสภาพแวดล้อม ไม่ฟังความเห็นของคนอื่น
5. ขาดทักษะด้านการจัดการ การวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจ การสั่งการ ซึ่งตัวนี้เป็นตัวจำเป็นสำหรับการเป็นหัวหน้างานหรือผู้ควบคุมงานในอนาคต

อนึ่ง จำเนียร จวงตระกูล ยังได้แสดงความคิดเห็นอีกว่า การที่กล่าวว่าบัณฑิตขาดคุณสมบัติเรื่องนั้นเรื่องนี้ ความจริงคือขาดการเข้มงวดกวดขัน (Rigorous) ที่ต่างประเทศนั้น การเรียนให้จบได้ ต้องเกิดจากฝีมือ ของคนที่ต้องอดทนและสู้ มิใช่การกราบอ้อนวอนอาจารย์ แต่เป็นการสร้างระเบียบวินัย (Discipline) ในระหว่างเป็นนักศึกษา เพื่อว่าเมื่อโตขึ้นจะได้มีวินัยในการทำงานในเมืองไทยหากอาจารย์เข้มงวดอะไร พอนักศึกษาจบ อาจารย์ต้องยอมอนุโลมให้ ตัวอย่างสถาบันอุดมศึกษาที่บัณฑิตจากสถาบันนี้ค่อนข้างหางานได้คือ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญธุรกิจ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเป็นเพราะสถาบันนี้ยังคงรักษาการสร้างความอดทน ให้กับบัณฑิต ซึ่งความจริงสถาบันอุดมศึกษาไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนหลักสูตร เพียงแต่ยกระดับให้มีความรู้ดีกว่าการเรียนการสอนเป็น Rigorous ก็พอแล้ว

สรุปโดยย่อเกี่ยวกับบัณฑิตที่ภาคเอกชนต้องการ ควรมีคุณสมบัติดังนี้ คือ

1. มีความรู้จริงและรู้ลึก
2. ต้องมีความอดทนและสู้งานทุกประเภท
3. ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี
4. สามารถพยากรณ์ปัญหาและแก้ไขปัญหาได้
5. มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการใหม่ๆ แปลกๆ ไม่ใช่เพื่อฝัน

จากที่ได้ศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้น มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกันดังที่จะนำเสนอต่อไปนี้

มานพ จันทร์เทศ (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่สำเร็จ การศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ที่หน่วยงานต้องการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2540 - 2550) พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปควรมีคุณลักษณะดังนี้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย

ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี แต่งกายสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี เป็นผู้นำที่ดี ทำงานเป็นคณะได้ มีการคิดด้านตัวเลขเป็นเลิศ และมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โปรแกรมวิชาการธุรกิจ ควรมีคุณลักษณะดังนี้ ความซื่อสัตย์ ขยัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เชื้อมั่นในตัวเอง ทนต่อเหตุการณ์ ฝ่าฝืนหาความรู้อยู่เสมอ สามารถวางแผนงานได้ มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ทำบัญชีได้ มีความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล ธุรกิจการเงิน การธนาคาร และเข้าใจสภาพตลาด ผู้สำเร็จการศึกษาโปรแกรม วิชานิติศาสตร์ ควรมีคุณลักษณะดังนี้ บุคลิกดี พุดจาสุภาพ มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นคณะได้ มีมนุษยสัมพันธ์รักอาชีพนี้ ฝ่าฝืนหาความรู้อยู่เสมอ กระตือรือร้น ไหวพริบดี มีความรู้ด้านประชาสัมพันธ์ และได้ผ่านการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี เขียนข่าวได้ มีความรู้ภาษาอังกฤษดี มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ และถ่ายภาพได้ ส่วนปดิวิธดา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2539: 163-174) ศึกษาวิจัย “การศึกษาความ คาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตนิเทศศาสตร์ ที่หน่วยงานต้องการ” ผลการวิจัยที่พบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ จันทร์เทศ คือพบว่าคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่สำคัญอย่างยิ่งของบัณฑิตนิเทศศาสตร์ที่หน่วยงานต้องการได้แก่ มีการแสวงหาความรู้ ด้านนิเทศศาสตร์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีความรู้ ความสามารถทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติเป็นอย่างดี มีความสามารถ ในการใช้เครื่องมือสื่อสารทางด้าน นิเทศศาสตร์ได้เป็นอย่างดี มีความรู้ตรงศาสตร์ (ตามสาขาวิชาเอก) นิเทศศาสตร์ มีความสามารถในการประสาน การทำงานเป็นทีมเพื่อประสิทธิผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเรียนรู้งานที่รับผิดชอบ และงานใหม่ได้ดีและรวดเร็ว มีความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี มีความสามารถเป็นผู้นำ และรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีศรัทธา จริงใจและซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ การงาน มีความรับผิดชอบ ขยัน เสียสละ อดทนและละเอียดรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีระเบียบวินัยอุทิศตน และ เป็นผู้ตรงต่อเวลา สำหรับแนวโน้ม ของความพอใจและการจ้างงาน บัณฑิตนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏ เพชรบุรี พบว่า ร้อยละ 43.40 มีความพอใจ พฤติกรรมการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับพอใจมาก และร้อยละ 56.60 มีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความประสงค์เต็มใจที่จะรับบัณฑิตเข้าทำงานมีถึง ร้อยละ 70.20 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี บุษยะมา (2538: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษา คุณลักษณะที่ต้องการของผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการเอกชน ตามทัศนะของผู้จัดการฝ่ายบุคคล พบว่าสถานประกอบการ เอกชนต้องการบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด รองลงมาเป็นโปรแกรมวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การจัดการทั่วไป คอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตสถานประกอบการเอกชนต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่อนงานในหน้าที่ และมีความกระตือรือร้น ในการทำงานมากที่สุด รองลงมา คือความซื่อสัตย์ มีวินัย ความรอบคอบหมั่นเรียนรู้ และพัฒนางานให้ดีขึ้น เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีความคล่องแคล่ว ว่องไว กระฉับ กระเฉง เฉลียวฉลาดและไหวพริบดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอมานี้ แสดงให้เห็นถึงภาวะการมีงานทำและการว่างงานซึ่งเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา ลักษณะงานและรายได้ นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นว่า หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาเอาใจใส่ และให้ความสำคัญต่อปัญหาภาวะการมีงานทำ และการว่างงานรวมทั้งคำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิตที่สถาบันผลิตออกสู่ตลาดแรงงานว่าสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน สามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการทำงาน และที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ การได้ศึกษาถึงอุปสรรค ปัญหาในการทำงาน และการนำความรู้ไปใช้ของบัณฑิตในงานวิจัยดังกล่าวจะเป็นแนวคิดของการวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2541-2542 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพออกสู่สังคมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามภาวะการดำเนินงานทำ ผลการปฏิบัติงาน ทักษะคิดต่ออาชีพ และสำรวจความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539 - 2542 ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539 - 2542	จำนวน	194 คน
2. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539 - 2542	จำนวน	1,413 คน
3. ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร	จำนวน	1,607 คน
รวมประชากรทั้งสิ้น	จำนวน	3,214 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 4 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539 - 2542	จำนวน	100 คน
2. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ต่อเนื่อง 2 ปี ภาคปกติ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2539 - 2542	จำนวน	240 คน
3. ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร	จำนวน	60 คน
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น	จำนวน	400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (Closed End) และแบบปลายเปิด (Open End) จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน แหล่งที่เรียนความรู้ ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ลักษณะของหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน และข้อมูลแสดงความพอใจในงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติอยู่ ดังนี้

2.1 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาลำดับสูตรับบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ

2.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาลำดับสูตรับบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาลำดับสูตรับบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ

2.3 ข้อมูลแหล่งที่เรียนรู้อาชีพ ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบัน เป็นแบบปลายเปิด (Open End) จำนวน 3 ข้อ

2.4 ข้อมูลประเมินสภาพแวดล้อม และความสำคัญลักษณะหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเรื่อง ความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งและความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพ สำนวนความรู้และทักษะที่มีความจำเป็น ต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

3.1 ข้อมูลการแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความความคิดเห็นเรื่องความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ

2. แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (Closed End) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาลำดับสูตรับบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ

2.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาลำดับสูตรับบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ

การสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม บทความ วารสารต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา และได้นำข้อมูล ดังกล่าวมาร่างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามการติดตามภาวะ การมีงานทำ ผลการปฏิบัติงาน ทักษะติดต่ออาชีพ และคุณลักษณะความเป็นคนดีของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเซ็นต์จอร์จส์ ภาคปกติ ปีการศึกษา 2534 - 2536

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตรของคณะบัญชี และผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัยจากสำนักวิจัย พิจารณาแบบสอบถามว่า ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ เพื่อเป็นการ ตัดสินความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม ตลอดจนแก้ไขสำนวนภาษา ให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์แบบสอบถามทั้งหมด ที่ได้แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเพื่อนำไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539 - 2542 จากทะเบียน Labor Bank ของคณะ และจากสำนักงาน ทะเบียน มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. ขอลงชื่อจากคณบดี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ถึงผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปีการศึกษา 2539 - 2542 และถึงผู้บังคับบัญชาหรือ หัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. จัดส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษา โดยทางไปรษณีย์ และให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนภายใน 1 สัปดาห์
4. ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่คืนกลับมา ปรากฏว่ามีจำนวนน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้จึงได้ส่ง หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มเติมอีก โดยทาง ไปรษณีย์ เป็นครั้งที่ 2
5. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาจากผู้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยก็จะส่งหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ส่งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา
6. นำแบบสอบถาม ทั้ง 2 ชุด ที่ได้รับกลับคืนมาไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อนำผล มาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนั้น ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลภูมิหลังและภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ คำนวณเป็นร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบการแปลความเชิงบรรยาย

2. ประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของหน่วยงาน โอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ ประเมินความคิดเห็นด้านทัศนคติต่ออาชีพ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายการดังนี้

2.1 ประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง รวม 21 ข้อ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.2 ประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง รวม 21 ข้อ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.3 ประเมินผลระดับความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงาน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ รวม 10 ข้อ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.4 ประเมินผลระดับความคิดเห็นด้านทัศนคติต่ออาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา รวม 5 ข้อ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)

2.5 ประเมินผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็น ต่อการปฏิบัติงาน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา รวม 7 ข้อ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.6 ประเมินผลระดับความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา

2.7 ประเมินผลระดับความพอใจในลักษณะงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปฏิบัติงานอยู่

การกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในการประเมิน มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ

คะแนน 4.50 หรือสูงกว่า	หมายความว่า	ดีมาก
คะแนน 3.50 ถึง 4.49	หมายความว่า	ดี
คะแนน 2.50 ถึง 3.49	หมายความว่า	ปานกลาง
คะแนน 1.50 ถึง 2.49	หมายความว่า	พอใช้
คะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	หมายความว่า	ควรปรับปรุง

3. ประเมินผลความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันว่าได้เรียนรู้มาจากแหล่งใด ใช้สถิติคำนวณเป็นร้อยละ และการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มี

ความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4. การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์ค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบระดับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.2 เปรียบเทียบระดับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา วิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.3 เปรียบเทียบระดับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษา วิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

5. เปรียบเทียบระดับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

6. เปรียบเทียบระดับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ต่างกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร บัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 โดยแยกนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะการได้งานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงานด้านต่างๆ และด้านทัศนคติต่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา
- ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา
- ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตัวแปร	กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	10	5.4
	หญิง	176	94.6
	รวม	186	100.0
หลักสูตร	หลักสูตร 4 ปี	44	23.7
	หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี	142	76.3
	รวม	186	100.0

จากตาราง 1 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคือ เป็นเพศหญิง จำนวน 176 คน (ร้อยละ 94.6) และเพศชาย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 5.4)

กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี (ร้อยละ 76.3) ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 23.7)

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
2.00 - 2.50	58	31.2
2.51 - 3.00	82	44.1
3.01 - 3.50	38	20.4
3.51 - 4.00	8	4.3
รวม	186	100.0

จากตาราง 2 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 44.1 รองลงมาคือคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรอยู่ระหว่าง 2.00 - 2.50 คิดเป็นร้อยละ 31.2 และมีกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.7

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ตัวแปร	กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	10	28.6
	หญิง	25	71.4
	รวม	35	100.0
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	7	20.0
	อายุ 30 - 35 ปี	12	34.3
	อายุ 36 - 40 ปี	7	20.0
	อายุ 41 - 45 ปี	4	11.4
	อายุ 46 - 50 ปี	2	5.7
	อายุ 51 - 55 ปี	2	5.7
	อายุ 56 - 60 ปี	1	2.9
	มากกว่า 60 ปี	-	-
รวม	35	100.0	
ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษา	-	-
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	4	11.4
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	26	74.3
	ปริญญาโท	5	14.3
	ปริญญาเอก	-	-
รวม	35	100.0	

จากตาราง 3 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 เป็นเพศชายร้อยละ 28.6 เมื่อพิจารณาอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างปรากฏว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาคืออายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 ซึ่งมีจำนวนเท่ากับช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีอายุระหว่าง 56-60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.9

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ปรากฏว่าส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 74.3 รองลงมาคือระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 14.3 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 11.4

ตาราง 4 ประเภทของหน่วยงาน และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ตัวแปร	กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทหน่วยงาน	รัฐบาล	8	22.9
	รัฐวิสาหกิจ	3	8.6
	เอกชน	22	62.8
	อื่นๆ	2	5.7
	รวม	35	100.0
ประสบการณ์	น้อยกว่า 3 ปี	4	11.4
	3 - 6 ปี	5	14.3
	7 - 10 ปี	7	20.0
	11 - 14 ปี	6	17.1
	มากกว่า 14 ปี	13	37.2
รวม	35	100.0	

จากตาราง 4 ปรากฏว่าประเภทของหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างทำอยู่ ในขณะนี้ส่วนใหญ่เป็นบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมาคือหน่วยงานรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 22.9 กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 37.2 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 14 ปี รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 7-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.0 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 3-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.3 และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 3 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.4

ตาราง 5 ตำแหน่งหน้าที่การงาน ระยะเวลาในการรู้จักผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความคุ้นเคยของกลุ่มตัวอย่าง ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่การงาน		
หัวหน้างาน	17	48.6
ผู้บริหารระดับต้น	3	8.5
ผู้บริหารระดับกลาง	10	28.6
ผู้บริหารระดับสูง	5	14.3
รวม	35	100.0
ระยะเวลาที่รู้จักกับผู้สำเร็จการศึกษา		
น้อยกว่า 1 ปี	8	22.9
1 - 2 ปี	17	48.6
3 - 4 ปี	4	11.4
มากกว่า 4 ปี	6	17.1
รวม	35	100.0
ระดับความคุ้นเคย		
ผิวเผิน	5	14.3
ค่อนข้างดี	10	28.6
ดี	15	42.8
ดีมาก	5	14.3
รวม	35	100.0

จากตาราง 5 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับหัวหน้า คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาเป็นผู้บริหารระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.6 และเป็นผู้บริหารระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 14.3

เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างรู้จักกับกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ปรากฏว่า ส่วนใหญ่รู้จักกับกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาเป็นระยะเวลา 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาเป็นระยะเวลา น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.9

ส่วนระดับความคุ้นเคย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมา มีความคุ้นเคยอยู่ในระดับค่อนข้างดี คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 6 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานอาชีพที่ทำและเพศ

ลักษณะงานอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	3	33.3	15	9.0	18	10.3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	22.2	2	1.2	4	2.3
พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน	4	44.5	108	65.1	112	64.0
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ	-	-	-	-	-	-
ธุรกิจส่วนตัว	-	-	6	3.6	6	3.4
อื่นๆ	-	-	35	21.1	35	20.0
รวม	9	100.0	166	100.0	175	100.0

จากตาราง 6 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.0 รองลงมาประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 10.3 และอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.3

เมื่อพิจารณาแยกตามเพศปรากฏว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.5 และ 65.1 ตามลำดับ รองลงมาประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 9.0 ตามลำดับ

ตาราง 7 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานอาชีพที่ทำและหลักสูตร

ลักษณะงานอาชีพ	หลักสูตร 4 ปี		หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	7	16.3	11	8.3	18	10.3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	4.7	2	1.5	4	2.3
พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน	25	58.1	87	65.9	112	64.0
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ	1	2.3	5	3.8	6	3.4
ธุรกิจส่วนตัว	-	-	-	-	-	-
อื่นๆ	8	18.6	27	20.5	35	20.0
รวม	43	100.0	132	100.0	175	100.0

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาแยกเป็นหลักสูตร ปรากฏว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.1 และ 65.9 ตามลำดับ ส่วนลักษณะงานอาชีพที่กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาทำอยู่ในปัจจุบันน้อยที่สุดคือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยหลักสูตร 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.7 และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตาราง 8 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงานและเพศ

ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	6	60.0	147	86.5	153	85.0
หัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้น	2	20.0	11	6.5	13	7.2
ผู้บริหารระดับกลาง	-	-	-	-	-	-
ผู้บริหารระดับสูง	1	10.0	-	-	1	0.6
อื่นๆ	1	10.0	12	7.0	13	7.2
รวม	10	100.0	170	100.0	180	100.0

จากตาราง 8 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในตำแหน่งพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาประกอบอาชีพในตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน หรือผู้บริหารระดับต้น คิดเป็นร้อยละ 7.2

เมื่อพิจารณาตำแหน่งหน้าที่การงานแยกตามเพศ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งเหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และ 86.5 ตามลำดับ รองลงมาปฏิบัติงาน ในตำแหน่งหัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.0 เพศหญิง ร้อยละ 6.5

ตาราง 9 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงานและหลักสูตร

ตำแหน่งหน้าที่การงาน	หลักสูตร 4 ปี		หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	33	75.0	120	84.5	153	82.3
หัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้น	6	13.6	7	4.9	13	7.0
ผู้บริหารระดับกลาง	-	-	1	0.7	1	0.5
ผู้บริหารระดับสูง	2	4.5	11	7.7	13	7.0
อื่นๆ	3	6.8	3	2.1	6	3.2
รวม	44	100.0	142	100.0	186	100.0

จากตาราง 9 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในตำแหน่งหน้าที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.0 และ 84.5 ตามลำดับ ตำแหน่งหน้าที่อันดับสองรองลงมาของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร 4 ปี คือ หัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้น คิดเป็นร้อยละ 13.6 และตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.5 สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ประกอบอาชีพในตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงมีจำนวนมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 7.1 และประกอบอาชีพในตำแหน่งผู้บริหารระดับกลางน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตาราง 10 รายได้ของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามเพศ

รายได้ต่อเดือน	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5,000 - 7,500	5	50.0	78	44.3	83	44.6
7,501 - 9,500	3	30.0	52	29.5	55	29.6
9,501 - 11,500	1	10.0	19	10.8	20	10.8
11,501 - 13,500	-	-	14	8.0	14	7.5
มากกว่า 13,500	1	10.0	13	7.4	14	7.5
รวม	10	100.0	176	100.0	186	100.0

จากตาราง 10 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากการทำงานอยู่ในเกณฑ์เดียวกัน โดยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 44.6 มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000-7,500 บาท รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 7,501-9,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.6 และมีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 11,501-13,500 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.5 ซึ่งมีจำนวนร้อยละเท่ากับกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 13,500 บาท

ตาราง 11 รายได้ของกลุ่มตัวอย่างของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามหลักสูตร

รายได้ต่อเดือน	หลักสูตร 4 ปี		หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5,000 - 7,500	21	47.7	62	43.7	83	44.6
7,501 - 9,500	13	29.5	42	29.6	55	29.6
9,501 - 11,500	3	6.8	17	12.0	20	10.8
11,501 - 13,500	4	9.1	10	7.0	14	7.5
มากกว่า 13,500	3	6.8	11	7.7	14	7.5
รวม	44	100.0	142	100.0	186	100.0

จากตาราง 11 ปรากฏว่ารายได้ของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ทั้ง 2 หลักสูตร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.7 และ 43.7 ตามลำดับ รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 7,501-9,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.5 และ 29.6 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามเพศ

ระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้งานทันที	3	33.3	35	20.1	38	20.8
1 - 3 เดือน	3	33.3	62	35.6	65	35.5
4 - 6 เดือน	-	-	36	20.7	36	19.7
7 - 12 เดือน	2	22.3	28	16.1	30	16.4
1 - 2 ปี	1	11.1	9	5.2	10	5.5
มากกว่า 2 ปี	-	-	4	2.3	4	2.2
รวม	9	100.0	174	100.0	183	100.0

จากตาราง 12 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ใช้ระยะเวลาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา 1-3 เดือน จำนวนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาสามารถหางานทำได้ทันที คิดเป็นร้อยละ 20.8 ใช้เวลาในการหางาน 4-6 เดือน มีจำนวนสูงเป็นอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 19.7 และใช้เวลาในการหางาน 7-12 เดือน มีจำนวนสูงเป็นอันดับสี่ คิดเป็นร้อยละ 16.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาที่ใช้เวลาในการหางานทำ 1-2 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.5

เมื่อแยกพิจารณาตามเพศ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงใช้เวลาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาอยู่ในเกณฑ์เดียวกัน ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นในภาพรวม

ตาราง 13 ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ภาวะการมีงานทำ	จำนวน	ร้อยละ
การเปลี่ยนงาน		
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	74	39.8
เคยเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง	62	33.3
เคยเปลี่ยนงาน 2-3 ครั้ง	38	20.5
เคยเปลี่ยนงาน 4-5 ครั้ง	9	4.8
เคยเปลี่ยนงานมากกว่า 5 ครั้ง	3	1.6
รวม	186	100.0

ตาราง 13 (ต่อ)

ภาวะการมีงานทำ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการทำงานปัจจุบัน		
ไม่ถึง 1 ปี	61	32.8
1 - 2 ปี	76	40.9
2 - 3 ปี	22	11.8
3 - 4 ปี	12	6.4
มากกว่า 4 ปี	15	8.1
รวม	186	100.0

จากตาราง 13 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60.2 เคยเปลี่ยนงานมาแล้ว และร้อยละ 39.8 ไม่เคยเปลี่ยนงาน สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาที่เคยเปลี่ยนงานมาแล้ว ส่วนใหญ่เคยเปลี่ยนงานมาแล้ว 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.3 เคยเปลี่ยนงานมาแล้ว 2-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.4 และเคยเปลี่ยนงานมาแล้วมากกว่า 5 ครั้ง มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6

เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาในการทำงานปัจจุบัน ปรากฏว่าส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา มีอายุการทำงานในหน่วยงานปัจจุบัน 1-2 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.9 มีอายุการทำงานไม่ถึง 1 ปี รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 32.8 และมีอายุการทำงาน 3-4 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตาราง 14 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานที่ทำและเพศ

ลักษณะงานที่ทำ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	6	60.0	63	36.4	69	37.7
ค่อนข้างตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	2	20.0	57	32.9	59	32.2
ค่อนข้างไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	1	10.0	26	15.1	27	14.8
ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	1	10.0	27	15.6	28	15.3
รวม	10	100.0	173	100.0	183	100.0

จากตาราง 4 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิงได้งานทำตรงกับสาขาวิชาที่เรียน มีจำนวนสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมาได้งานทำค่อนข้างตรงกับสาขาวิชาที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 32.2 กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.3 ได้งานทำไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และร้อยละ 14.8 ได้งานทำค่อนข้างไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน

ตาราง 15 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามลักษณะงานที่ทำและหลักสูตร

ลักษณะงานที่ทำ	หลักสูตร 4 ปี		หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	19	44.2	50	35.7	69	37.7
ค่อนข้างตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	12	27.9	47	33.6	59	32.2
ค่อนข้างไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	6	14.0	21	15.0	27	14.8
ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน	6	14.0	22	15.7	28	15.3
รวม	43	100	140	100	183	100

จากตาราง 15 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทั้งหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ได้งานทำตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมีจำนวนสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 44.2 และ 35.7 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตร 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.9 และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.6 ได้งานทำค่อนข้างตรงกับสาขาวิชาที่เรียน มีจำนวนสูงเป็นอันดับสองและกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน มีจำนวนน้อยทั้ง 2 หลักสูตร (หลักสูตร 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.0 หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.0)

ตาราง 16 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงาน จำแนกตามเพศ

ปัญหาและอุปสรรค	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้น้อย	1	14.3	41	39.8	42	38.2
เพื่อนร่วมงาน	2	28.6	11	10.7	13	11.8
ผู้บังคับบัญชา	-	-	12	11.7	12	10.9
ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ	-	-	10	9.7	10	9.1
ภาระงานมากเกินไป	3	42.8	16	15.5	19	17.3
อื่นๆ	1	14.3	13	12.6	14	12.7
รวม	7	100.0	103	100.0	110	100.0

จากตาราง 16 ปรากฏว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา คือ รายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 38.2 ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานมากที่สุดคือ การมีภาระงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 17.3 ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการทำงานที่กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความสำคัญน้อยที่สุดคือ ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 9.1

เมื่อแยกพิจารณาตามเพศปรากฏว่าเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน เพศชายส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงานคือ

ภาระงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 42.8 ปัญหาที่สำคัญรองลงมาคือ เพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ส่วนเพศหญิงเห็นว่าปัญหาและอุปสรรค ที่สำคัญที่สุดในการทำงานคือ การมีรายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 39.8 ปัญหาที่สำคัญรองลงมาคือ ภาระงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 15.5

ตาราง 17 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงาน จำแนกตามหลักสูตร

ปัญหาและอุปสรรค	หลักสูตร 4 ปี		หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้น้อย	10	33.4	32	40.0	42	38.2
เพื่อนร่วมงาน	6	20.0	7	8.8	13	11.8
ผู้บังคับบัญชา	3	10.0	9	11.2	12	10.9
ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ	1	3.3	9	11.2	10	9.1
ภาระงานมากเกินไป	6	20.0	13	16.3	19	17.3
อื่นๆ	4	13.3	10	12.5	14	12.7
รวม	30	100.0	80	100.0	110	100.0

จากตาราง 17 ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร 4 ปี ส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงานคือ รายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 33.4 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการทำงานรองลงมา คือ เพื่อนร่วมงาน และภาระงานมากเกินไป มีเปอร์เซ็นต์เท่ากัน คือ ร้อยละ 20.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงานคือ รายได้น้อยเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญรองลงมาคือ ภาระงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 16.3

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญน้อยที่สุดในการทำงานนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตร 4 ปี เห็นว่า การมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 2.3 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี เห็นว่า ปัญหาเรื่องเพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อย้อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความสามารถ
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.69	0.67	ดี
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.56	0.73	ดี
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.68	0.76	ดี
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.23	0.65	ดี
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	4.12	0.69	ดี
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.01	0.96	ปานกลาง
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.92	0.81	ดี
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	4.16	0.80	ดี
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.68	1.01	ดี
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.78	0.69	ดี
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.88	0.68	ดี
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.75	0.72	ดี
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.81	0.67	ดี
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.59	0.68	ดี
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	4.02	0.73	ดี
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.64	0.78	ดี
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.51	0.70	ดี
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.12	0.69	ดี
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	4.00	0.82	ดี
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.38	0.87	ปานกลาง
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.60	0.73	ดี
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.77	0.43	ดี

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก

จากตาราง 18 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองในด้านมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 4.23$) ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกันอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 4.16$) และด้านการยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี และด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 4.12$)

สำหรับผลการปฏิบัติงานของตนเองในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงานนั้น อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงอยู่ในอันดับที่ 18 ($\bar{x} = 3.51$) และด้านความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ แหล่งวิชาการต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงอยู่ในอันดับที่ 19 ($\bar{x} = 3.78$) และด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 20 ($\bar{x} = 3.01$)

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่าโดยรวมทุกด้านแล้ว ผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.77

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ข้อ	ลักษณะ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความสามารถ
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.66	0.80	ดี
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.40	0.77	ปานกลาง
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.51	0.70	ดี
4.	มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.06	0.64	ดี
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	3.83	0.71	ดี
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.46	0.78	ปานกลาง
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.94	0.68	ดี
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	3.97	0.51	ดี
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.63	0.84	ดี

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความสามารถ
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.80	0.80	ดี
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.80	0.72	ดี
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.66	0.64	ดี
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.69	0.53	ดี
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.26	0.92	ปานกลาง
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	3.89	0.72	ดี
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.60	0.74	ดี
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.37	0.73	ปานกลาง
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.83	0.75	ดี
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.83	0.75	ดี
20.	ความรอบรูและการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.31	0.80	ปานกลาง
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.34	0.87	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.66	0.47	ดี

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก

จากตาราง 19 ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านนี้มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 4.06$) ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน อยู่ในเกณฑ์ดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.97$) ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน อยู่ในเกณฑ์ดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.94$) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 3.89$)

สำหรับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เกี่ยวกับการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานมีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 15 ($\bar{x} = 3.34$) ด้าน

ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ แหล่งวิชาการต่างๆ มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 16 ($\bar{x} = 3.31$) และด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอันดับที่ 17 ($\bar{x} = 3.26$)

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่าโดยรวมทุกด้านแล้วผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.66

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา เอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ข้อย่อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความสามารถ
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.21	0.58	ปานกลาง
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.28	0.58	ปานกลาง
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.24	0.59	ปานกลาง
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์	3.34	0.61	ปานกลาง
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	3.30	0.65	ปานกลาง
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.11	0.65	ปานกลาง
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.19	0.63	ปานกลาง
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	3.24	0.58	ปานกลาง
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.16	0.57	ปานกลาง
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.27	0.69	ปานกลาง
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.28	0.65	ปานกลาง
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.21	0.59	ปานกลาง
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.24	0.56	ปานกลาง
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.23	0.63	ปานกลาง
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	3.17	0.59	ปานกลาง
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.20	0.63	ปานกลาง

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความสามารถ
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.18	0.61	ปานกลาง
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.37	0.68	ปานกลาง
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.24	0.71	ปานกลาง
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.18	0.67	ปานกลาง
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.24	0.58	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.23	0.43	ปานกลาง

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก

จากตาราง 2 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษา วิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 3.37$) ด้านมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนน เฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.34$) ด้านการยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและการยอมรับคำแนะนำ ตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.30$)

สำหรับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานมีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 14 ($\bar{x} = 3.17$) ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 15 ($\bar{x} = 3.16$) และด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าโอกาสต่างๆ มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 16 ($\bar{x} = 3.11$)

ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน โดยรวมทุกด้านแล้ว ผลการปฏิบัติงานของตนเอง อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.23

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา เอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ข้อ้อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความสามารถ
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	2.91	0.85	ปานกลาง
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	2.89	0.93	ปานกลาง
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	2.83	0.95	ปานกลาง
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	2.94	0.87	ปานกลาง
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	2.91	0.89	ปานกลาง
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.00	1.00	ปานกลาง
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.00	0.94	ปานกลาง
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	2.91	1.01	ปานกลาง
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	2.97	0.95	ปานกลาง
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.00	1.06	ปานกลาง
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.03	0.99	ปานกลาง
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.03	0.95	ปานกลาง
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.00	0.94	ปานกลาง
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	2.80	0.90	ปานกลาง
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	2.83	0.78	ปานกลาง
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.06	0.94	ปานกลาง
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	2.91	0.95	ปานกลาง
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	2.97	0.95	ปานกลาง
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.00	1.03	ปานกลาง
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.06	0.94	ปานกลาง
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	2.89	0.87	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.95	0.84	ปานกลาง

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก

จากตาราง 21 ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในด้านความสามารถ ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และด้านความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 3.06$) ด้านความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา และด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.03$) ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงาน และด้านความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.00$)

สำหรับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันด้านการวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงานมีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับเจ็ด ($\bar{x} = 2.89$) ด้านการปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับแปด ($\bar{x} = 2.83$) และด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน มีผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับเก้า ($\bar{x} = 2.80$)

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{x}$) 2.95

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงานด้านต่างๆ และด้านทัศนคติต่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 22 ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร บัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ข้อย่อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$	ความคิดเห็น	ลำดับที่
1.	ลักษณะสภาพแวดล้อม	3.51	ดี	3
2.	เครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงาน, เทคโนโลยี	3.40	ปานกลาง	5
3.	ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.48	ปานกลาง	4
4.	เพื่อนร่วมงาน	3.68	ดี	1
5.	ความน่าสนใจของงาน	3.58	ดี	2
6.	ค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน	2.95	ปานกลาง	8
7.	สวัสดิการ	2.72	ปานกลาง	10
8.	ความมั่นคงในอาชีพ	2.97	ปานกลาง	7
9.	ความก้าวหน้าในอาชีพ	2.91	ปานกลาง	9
10.	ความสบายใจ (ไม่มีความเครียด ความกดดันต่างๆ จากภายในหน่วยงาน)	3.21	ปานกลาง	6
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.24	ปานกลาง	-

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	ดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	ดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	ปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	น้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	น้อยมาก

จากตาราง 22 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่า หน่วยงานที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่มีลักษณะของงานด้านเพื่อนร่วมงานอยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 3.68$) ด้านความน่าสนใจของงาน อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.58$) และเห็นว่าลักษณะของงานด้านลักษณะสภาพแวดล้อม อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.51$) และลักษณะของงานทางด้านผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 3.48$) ส่วนลักษณะของงานทางด้านความก้าวหน้าในอาชีพ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับเก้า ($\bar{x} = 2.91$) และลักษณะของงานทางด้านสวัสดิการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสิบ ($\bar{x} = 2.72$) เมื่อพิจารณารวมทุกด้านแล้วพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานทางด้านต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.24

ตาราง 23 ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านทัศนคติต่ออาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ข้อความเกี่ยวกับอาชีพ	$\bar{x}$	S.D	ความคิดเห็น
1. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ	3.57	0.93	ดี
2. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า	3.16	1.03	ปานกลาง
3. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	2.99	0.98	ปานกลาง
4. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	3.21	1.14	ปานกลาง
5. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ	3.65	0.97	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.32	0.79	ปานกลาง

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	ดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	ดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	ปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	น้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	น้อยมาก

จากตาราง 23 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาลำดับชั้นปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีทัศนคติต่ออาชีพโดยเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{x} = 3.65$) มีทัศนคติเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับสอง ($\bar{x} = 3.57$) มีทัศนคติเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม ($\bar{x} = 3.21$) มีทัศนคติเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสี่ ($\bar{x} = 3.16$) และมีทัศนคติเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับห้า ($\bar{x} = 2.99$)

เมื่อพิจารณารวมทุกด้านแล้ว ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาลำดับชั้นปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความคิดเห็นด้านทัศนคติต่ออาชีพในด้านต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.32

ตาราง 24 ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอใจ ในลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่และโอกาสความก้าวหน้า ในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ข้อมูล	$\bar{x}$	ระดับความพอใจ
1. ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่น้อยเพียงใด	3.16	ปานกลาง
2. ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสความก้าวหน้า ในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเองเร็ว หรือช้ากว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นๆ	2.98	ปานกลาง

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความพอใจดีมาก
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความพอใจดี
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความพอใจปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความพอใจน้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความพอใจน้อยมาก

จากตาราง 24 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.16 และมีระดับความพอใจเกี่ยวกับโอกาสความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 2.98

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 25 ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

แหล่งข้อมูล	ร้อยละ	อันดับที่
จากงานที่ปฏิบัติในปัจจุบันด้วยตนเอง	29.40	1
จากผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างาน	22.03	3
จากเพื่อนร่วมงาน	16.08	5
จากการฝึกอบรมที่หน่วยงานจัดให้	14.63	6
จากการศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม	25.61	2
จากแหล่งอื่นๆ	19.40	4

จากตาราง 25 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันว่าส่วนใหญ่ได้มาจากงานที่ปฏิบัติในปัจจุบันด้วยตนเอง สูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 29.40 ได้มาจากการศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 25.61 ได้มาจากผู้บังคับบัญชาหรือ หัวหน้างาน เป็นอันดับสามคิดเป็นร้อยละ 22.03 ได้มาจากแหล่งอื่นๆ จากเพื่อนร่วมงาน และจากการฝึกอบรมที่หน่วยงานจัดให้ คิดเป็นร้อยละ 19.40, 16.08, 14.63 ตามลำดับ

ตาราง 26 ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้จากหมวดวิชาต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

แหล่งที่เรียนรู้	ร้อยละ	อันดับที่
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา)	25.96	2
หมวดวิชาเลือกเสรี	15.05	5
หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน, วิชาเอก)	43.06	1
หมวดวิชาโท	17.72	3
การร่วมกิจกรรมต่างๆ	15.29	4

จากตาราง 26 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้จากหมวดวิชาต่างๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันว่าได้จากหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน วิชาเอก) เป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 43.06 ได้มาจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 25.96 ได้มาจากหมวดวิชาโท เป็นอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 17.72 ได้มาจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เป็นอันดับสี่ คิดเป็นร้อยละ 15.29 และได้มาจากหมวดวิชาเลือกเสรี เป็นอันดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 15.05

ตาราง 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ความรู้และทักษะ	$\bar{x}$	S.D	ความคิดเห็น	อันดับที่
1. การใช้คอมพิวเตอร์	4.36	0.84	มาก	1
2. การใช้ภาษาอังกฤษ	3.41	1.21	ปานกลาง	6
3. การใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ	4.07	0.88	มาก	3
4. ความรู้ทางด้านบัญชี	3.94	1.10	มาก	4
5. ความรู้ทางด้านกฎหมาย	3.27	1.11	ปานกลาง	7
6. ความรู้ทางการบริหารธุรกิจ	3.52	0.92	มาก	5
7. มนุษยสัมพันธ์/การติดต่อประสานงาน	4.33	0.77	มาก	2

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มากที่สุด
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มาก
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	ปานกลาง
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	น้อย
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	น้อยที่สุด

จากตาราง 27 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานว่า ความรู้และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.36 ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์/ การติดต่อประสานงานมีความจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับสอง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.33 ความรู้และทักษะการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ มีความจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับสาม มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.07 ความรู้และทักษะทางด้านบัญชี มีความจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับสี่ มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.94 ความรู้และทักษะทางการบริหารธุรกิจ การใช้ภาษาอังกฤษ และความรู้ทางด้านกฎหมาย มีความจำเป็นในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.52, 3.41 และ 3.27 ตามลำดับ

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 28 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ข้อย่อที่	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
		SA	BSA	
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.69	3.66	.809
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.56	3.40	.225
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.68	3.51	.239
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.23	4.06	.149
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	4.12	3.83	.025*
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.01	3.46	.010*
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.92	3.94	.872
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	4.16	3.97	.176
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.68	3.63	.766
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.78	3.80	.909
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.88	3.80	.548
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.75	3.66	.489
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.81	3.69	.292
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.59	3.26	.014*
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	4.02	3.89	.311
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.64	3.60	.752
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.51	3.37	.284
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.12	3.83	.025*
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	4.00	3.83	.264
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.38	3.31	.695
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.60	3.34	.069
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.77	3.66	.175

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก	*P > .05
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี	SA = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง	หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย	มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในที่ศนะของผู้สำเร็จ
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก	การศึกษาเอง
			BSA = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
			หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี
			มหาวิทยาลัยศรีปทุมภาคปกติ ในที่ศนะของผู้บังคับ
			บัญชาหรือนายจ้าง

ตาราง 28 ปูากฎว่าผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นว่าผลทางปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ด้านการยอมรับผลเสีย ที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี ด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน และด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านอื่นๆ ที่ได้ระบุไว้ใน แบบสอบถาม ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ โดยรวมทุกด้านแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 29 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันในที่ศนะของผู้สำเร็จการศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ข้อยอยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
		SA	SAO	
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.69	3.21	.000*
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.56	3.28	.000*
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.68	3.24	.000*
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน สมบูรณ์	4.23	3.34	.000*
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	4.12	3.30	.000*
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.01	3.11	.173

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อ้อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
		SA	SAO	
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.92	3.19	.000*
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	4.16	3.24	.000*
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชา	3.68	3.16	.000*
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.78	3.27	.000*
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.88	3.28	.000*
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.75	3.21	.000*
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.81	3.24	.000*
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.59	3.23	.000*
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	4.02	3.17	.000*
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.64	3.20	.000*
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.51	3.18	.000*
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.12	3.37	.000*
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	4.00	3.24	.000*
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.38	3.18	.000*
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.60	3.24	.004*
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.77	3.23	.000*

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป หมายความว่า มีความสามารถดีมาก *P > .05

ค่าคะแนน 3.50 - 4.49 " มีความสามารถดี SA = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ค่าคะแนน 2.50 - 3.49 " มีความสามารถปานกลาง หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี

ค่าคะแนน 1.50 - 2.49 " มีความสามารถน้อย มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า " มีความสามารถน้อยมาก SAO = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการ

ศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับ

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา

เอกชนอื่นๆ

จากตาราง 29 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง

2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ในทุกๆ ด้าน ที่ได้ระบุไว้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นผลการปฏิบัติงานในด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 30 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ข้อ	ข้อย่อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
			BSA	BSAO	
1.		ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.66	2.91	.001*
2.		การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.40	2.89	.005*
3.		การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.51	2.83	.000*
4.		มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.06	2.94	.000*
5.		การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	3.83	2.91	.000*
6.		การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.46	3.00	.021*
7.		ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.94	3.00	.000*
8.		ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	3.97	2.91	.000*
9.		ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.63	2.97	.001*
10.		ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.80	3.00	.001*
11.		ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.80	3.03	.000*
12.		ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.66	3.03	.003*
13.		ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.69	3.00	.000*
14.		ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.26	2.80	.014*
15.		การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	3.89	2.83	.000*
16.		ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.60	3.06	.005*
17.		ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.37	2.91	.004*
18.		ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.83	2.97	.000*
19.		ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.83	3.00	.000*

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อย่อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
		BSA	BSAO	
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.31	3.06	.141
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.34	2.89	.016*
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.66	2.95	.000*

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก	*P > .05
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี	BSA = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง	BSAO = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับ
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก	เอกชนอื่นๆ

จากตาราง 30 ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาหรืออาจารย์ มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันในทุกๆ ด้านที่ได้ระบุไว้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นผลการปฏิบัติงานในด้านความรอบรู้และการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 31 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรืออาจารย์

ข้อย่อยที่	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
		SAO	BSAO	
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.21	2.91	.012*
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.28	2.89	.001*
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.24	2.83	.001*

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อ	ลักษณะ	$\bar{x}$		t
		BSA	BSAO	
4.	มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	3.34	2.94	.001*
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	3.30	2.91	.003*
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.11	3.00	.415
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.19	3.00	.137
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	3.24	2.91	.008*
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.16	2.97	.123
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.27	3.00	.052
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.28	3.03	.056
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.21	3.03	.139
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.24	3.00	.044*
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.23	2.80	.001*
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	3.17	2.83	.003*
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.20	3.06	.243
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.18	2.91	.033*
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.37	2.97	.004*
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.24	3.00	.090
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.18	3.06	.345
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.24	2.89	.003*
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.23	2.95	.003*

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก	*P > .05
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี	SAO = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับ
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย	ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก	BSAO = ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับ
			ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน
			ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

จากตาราง 31 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันในด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงาน ด้านความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา ด้านความสามารถ ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด ด้านความสามารถ ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน และด้านความรอบรู้และ การค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

สำหรับผลการปฏิบัติงานในด้านความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ ด้านการวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ ด้านมีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ด้านการยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน ด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และด้านการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อย้อยที่	ลักษณะ	คะแนนเฉลี่ยสะสม		t
		2.00 - 2.99	3.00 - 4.00	
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.75	3.49	.019*
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.63	3.38	.047*
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.75	3.45	.016*
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.29	4.06	.042*
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	4.10	4.17	.555
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.04	2.91	.432
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.92	3.91	.965
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	4.15	4.19	.764
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.65	3.77	.517
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.81	3.72	.484
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.91	3.79	.302
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.81	3.55	.031*
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.84	3.72	.295
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.60	3.55	.702
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	4.06	3.91	.246
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.68	3.55	.351
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.53	3.45	.470
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.11	4.13	.914
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.99	4.00	.958
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.41	3.28	.364
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.65	3.43	.063
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.79	3.69	.136

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก	*P > .05
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี	
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง	
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย	
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก	

จากตาราง 32 ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ในด้านความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ ด้านการวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ ด้านมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด ส่วนในด้านอื่นๆ ที่ได้รับประเมินไว้ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 33 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง จำแนกตามหลักสูตร

ข้อย่อยที่	ลักษณะ	หลักสูตร		t
		4 ปี	ต่อเนื่อง 2 ปี	
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่	3.68	3.69	.943
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน	3.66	3.53	.325
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ	3.70	3.67	.787
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.23	4.23	.964
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี	4.07	4.13	.586
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ	3.05	3.00	.786
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	3.91	3.92	.924
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน	4.14	4.17	.813
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชา	3.66	3.69	.860
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	3.77	3.79	.894
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา	3.84	3.89	.695
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด	3.73	3.75	.833

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อย่อยที่	ลักษณะ	หลักสูตร		t
		4 ปี	ต่อเนื่อง 2 ปี	
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด	3.93	3.77	.173
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.59	3.58	.957
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน	4.07	4.01	.627
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการ	3.80	3.60	.144
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน	3.61	3.48	.265
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.18	4.10	.484
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน	3.93	4.01	.560
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ	3.27	3.41	.367
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.68	3.57	.378
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.79	3.76	.753

การแปลความหมายของคะแนน

ค่าคะแนน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	มีความสามารถดีมาก	*P > .05
ค่าคะแนน 3.50 - 4.49	"	มีความสามารถดี	
ค่าคะแนน 2.50 - 3.49	"	มีความสามารถปานกลาง	
ค่าคะแนน 1.50 - 2.49	"	มีความสามารถน้อย	
ค่าคะแนน 1.49 หรือต่ำกว่า	"	มีความสามารถน้อยมาก	

จากตาราง 33 ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ต่างกัน คือ หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ไม่แตกต่างกันทางสถิติในทุกๆ ด้านที่ได้ระบุไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542” โดยการ วิจัยครั้งนี้ จะสำรวจความคิดเห็นจากตัวผู้สำเร็จการศึกษาเองและจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่ผู้สำเร็จการศึกษา ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน โดยมีความมุ่งหมายในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาติดตามสถานภาพและภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542

2. เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

3. เพื่อประเมินผลทางด้านความพึงพอใจลักษณะงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ปฏิบัติอยู่ที่ศูนย์คหิที่มีต่อวิชาชีพ ความก้าวหน้า ในวิชาชีพ และการนำความรู้ที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ตามตัวแปรต่อไปนี้

4.1 ผลการปฏิบัติงานของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

4.2 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบัน การศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน

4.3 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีจากสถาบัน การศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน

4.4 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง

4.5 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ต่างกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา

5. เพื่อประเมินทัศนคติต่ออาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

6. เพื่อสำรวจความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ไม่มีความแตกต่างกัน
2. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันมีความแตกต่างกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง
3. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน มีความแตกต่างกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
4. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันมีความแตกต่างกันในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง
5. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง
6. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่ต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (Closed End) และแบบปลายเปิด (Open End) จำนวน 18 ข้อ
  - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ แหล่งที่เรียนความรู้ ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน และข้อมูลแสดงความพอใจในงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติอยู่ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ข้อ และลักษณะของหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานอยู่ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ และมีข้อคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นในเรื่องความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ

2. แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเอง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ และมีข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลัง และสถานภาพของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เป็นแบบปลายปิด (Closed End) จำนวน 7 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนั้น ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลภูมิหลังและภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง คำนวณเป็นร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบการแปลความเชิงบรรยาย

2. ประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของหน่วยงาน โอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ ประเมินความคิดเห็นด้านทัศนคติต่ออาชีพ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 94.6 และกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาสวนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.3 ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าหลักสูตร 4 ปี คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาสวนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51-3.00

1.2 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 30-35 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 14 ปี กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 62.9 โดยมีตำแหน่งหน้าที่ในระดับหัวหน้างานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง กลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่รู้จักกับผู้สำเร็จการศึกษาระยะเวลาระหว่าง 1-2 ปี และมีระดับความคุ้นเคยอยู่ในเกณฑ์ดี

2. การวิเคราะห์ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

ทางด้านภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.0 และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในตำแหน่งหน้าที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 85.0 ลักษณะของงานอาชีพและตำแหน่งที่ปฏิบัติอยู่ส่วนใหญ่ตรงกับวุฒิการศึกษา และสาขาวิชาที่เรียนมา ระยะเวลาในการทำงานปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่จะมีอายุงานระหว่าง 1-2 ปี และรายได้ที่กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลูกส่วนใหญ่ได้รับอยู่ระหว่าง 5,000 - 7,500 บาท นอกจากนี้ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลูกส่วนใหญ่ ใช้ระยะเวลาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาระหว่าง 1-3 เดือนมากที่สุด รองลงมาใช้ระยะเวลาในการหางานทำระหว่าง 4-6 เดือน

กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลูกส่วนใหญ่เคยเปลี่ยนงานมาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 60.2 และมีบางส่วนคิดเป็นร้อยละ 39.8 ไม่เคยเปลี่ยนงาน ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา คือ รายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ภาระงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 17.3

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

3.1 ผู้สำเร็จการศึกษาลูกหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองในภาพรวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดีมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.77 แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาลูกประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองจำนวน 19 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผลการปฏิบัติงานอีก 2 ด้าน คือ ด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ และด้านความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ ผู้สำเร็จการศึกษาลูกประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

3.2 ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลูกหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในภาพรวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.66 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เห็นว่าผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลูกหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดีรวม 15 ด้าน มีเพียงผลการปฏิบัติงาน 6 ด้านของผู้สำเร็จการศึกษาลูกหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ได้แก่ ด้านการวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน ด้านความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ และด้านการทดสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน

3.3 ผู้สำเร็จการศึกษาลูกหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาลูกวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 21 ด้านนั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านนั้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทั้งหมดเช่นกัน

3.4 ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร บัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานโดยรวมทั้ง 21 ด้านนั้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าผลการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านนั้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทั้งหมดเช่นกัน

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อหน่วยงานด้านต่างๆ และด้านทัศนคติต่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

4.1 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นของตนเองที่มีต่อลักษณะของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาพรวมทุกด้าน จำนวน 10 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.24 เมื่อแยกพิจารณารายด้านปรากฏว่าในด้านลักษณะ สภาพแวดล้อม ด้านเพื่อนร่วมงาน และด้านความน่าสนใจของงาน อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนในด้านอื่นๆ อีก 7 ด้านนั้น ประเมินความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.2 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นของตนเองด้านทัศนคติต่ออาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันรวม 5 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.32 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าทัศนคติต่ออาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ดี 2 ด้าน ได้แก่ การมองเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ และอาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ ส่วนด้านการมองเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นี้ เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง ประเมินอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.3 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและได้ ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเร็ว หรือช้ากว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน ปรากฏว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเช่นกัน

5. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

5.1 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันของตนเอง ปรากฏว่าอันดับ 1 มาจากงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันด้วยตนเอง อันดับ 2 จากการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม อันดับ 3 จากผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน อันดับ 4 จากแหล่งงานอื่นๆ อันดับ 5 จากเพื่อนร่วมงาน และอันดับ 6 จากการฝึกอบรมที่หน่วยงานจัดให้

5.2 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้จากหมวดวิชาต่างๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันของตนเองปรากฏว่ามาจากหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน, วิชาเอก) เป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 43.06 จากหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา) เป็นอันดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 25.96 จากหมวดวิชาโทเป็นอันดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 17.72 จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เป็นอันดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 15.29 และจากวิชาเลือกเสรีเป็นอันดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 15.0

5.3 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของตนเองทั้งหมดในภาพรวม ทั้ง 7 ด้าน เฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านปรากฏว่าความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ และความรู้ทางด้านกฎหมายมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนความรู้และทักษะที่เหลืออีก 5 ด้านนั้น ประเมินความคิดเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของตนเองมาก ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ ความรู้ทางด้านบัญชี ความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ และมนุษยสัมพันธ์การติดต่อประสานงาน

6. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา

6.1 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่ม พบว่าค่าที่ (t) ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าค่าที่ (t) ที่ได้บางด้าน จากข้อคำถามมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานด้านการยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี ด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน และด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของตนเอง ในด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในเกณฑ์ปานกลางเท่านั้น ส่วนผลการปฏิบัติงานด้านการยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี และด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นเหมือนกันว่าอยู่ในเกณฑ์ดี แต่คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างน้อยกว่าผู้สำเร็จการศึกษา สำหรับผลการปฏิบัติงานด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินตนเอง อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.01 และผู้บังคับบัญชาประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเช่นกันมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.46 ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาประเมินตนเอง

6.2 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของตนเอง และผลการปฏิบัติงานของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดี และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รวมของผลการปฏิบัติงาน พบว่าค่าที่ (t) จากการเปรียบเทียบ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ผลการปฏิบัติงานทุกด้านที่ระบุไว้ในแบบสอบถามแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ทุกด้านของตนเองอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผลการปฏิบัติงานของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับผลการปฏิบัติงาน ด้านความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.38 และผลการปฏิบัติงานของตน เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เช่นกันมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.31 แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า สำหรับผลการปฏิบัติงานด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ พบว่าค่าที (t) จากการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.01 และผลการปฏิบัติงานของตน เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีจากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เช่นกันมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.11 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า

6.3 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตร บัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน อยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของผลการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าค่าที (t) จากการเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าจากข้อคำถามทั้งหมด 21 ด้าน มีจำนวน 15 ด้าน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าค่าที (t) จากการเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ ด้านการปฏิบัติงานเป็นตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ ด้านมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ด้านการยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชา ด้านความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ด้านความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และด้านความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน โดยผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

อยู่ในเกณฑ์ดี และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา เอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนผลการปฏิบัติงานด้านการวางแผน หรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ ด้านความสามารถในการ แก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน และด้านการตรวจสอบและติดตามผลการ ปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันในลักษณะเดียวกัน โดยผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นว่าการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร บัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการ ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน เดียวกัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเช่นเดียวกัน แต่ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน สำหรับผลการปฏิบัติงานด้านความรู้ และการค้นหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัย ศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน มีค่าที่ (t) จากการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันทางสถิติ

6.4 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบัน การศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร บัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบัน การศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดี และเมื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยรวมของผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่ม ปรากฏว่าค่าที่ (t) จากการเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน ปรากฏว่าค่าที่ (t) จำนวน 12 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงาน และหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ ด้านการวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนอย่างมีระบบด้านมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ด้านการ ยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองและการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี ด้านความ สัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน ด้านความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน ด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และด้านการตรวจสอบ และติดตามผลการปฏิบัติงาน โดย

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีความคิดเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเอง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษา วิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นเช่นเดียวกันว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษา วิชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า สำหรับผลการปฏิบัติงานด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้า ในโอกาสต่างๆ ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ด้านความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ด้านความสามารถ ปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงาน ด้านความเสียสละและอุทิศเวลา และด้านความรอบรู้และการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยทั้งสองกลุ่มได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

6.5 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-4.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของผลการปฏิบัติงานปรากฏว่าค่าที่ (t) จากการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่มีเพียงบางด้านที่กลุ่มของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ ด้านการวางแผนหรือเตรียมการ ก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบด้านมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และด้านความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.99 มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของตนดีกว่ากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00- 4.00

6.6 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง จำแนกตามหลักสูตร

ปรากฏว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คือ หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมและแต่ละด้านของผลการปฏิบัติงานปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาลักสูตรบัณฑิต คณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 มีบางประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงได้นำ มาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ปรากฏว่ากลุ่ม ตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลักสูตรบัณฑิต คณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าเพศชาย อย่างเด่นชัด คิดเป็นร้อยละ 94.6 และ 5.4 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วน นักศึกษาเพศหญิงในจำนวนที่สูงขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2538: 37-39) และจากสถิติ การรับสมัครนักศึกษาใหม่ ประจำปี 2538-2542 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปรากฏว่ามีผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับ ปริญญาตรี คณะบัณฑิต เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ในเรื่องนี้ สุเทพ พันประสิทธิ์ และยงยุทธ นาคแดง (2531) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาที่มีความสัมพันธ์ ต่อความต้องการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน ในกรุงเทพมหานคร 2531 ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์จากผู้สมัคร หรือผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจในการศึกษาต่อจากมหาวิทยาลัยเอกชน ในกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างสถาบันละ 150 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 450 คน จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ปรากฏว่าผู้สมัครเข้าศึกษา ต่อ ในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 3 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 64.3 และ 35.7 ตามลำดับ และยังปรากฏว่าผู้สมัครทั้ง 3 สถาบันให้ความสำคัญกับลักษณะต่างๆ ของสถาบันอยู่ใน เกณฑ์ระดับมาก และค่อนข้างมากเป็นส่วนใหญ่ โดยแบ่งกลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 เป็นลักษณะของสถาบันที่ผู้สมัครให้ความสำคัญมากที่สุด มีดังนี้ คือ สาขาที่เปิดให้ศึกษา และคุณภาพบัณฑิตที่จบออกไป
- กลุ่มที่ 2 เป็นลักษณะของสถาบันที่ผู้สมัครให้ความสำคัญรองลงมา มีดังนี้ คือ ระยะเวลาในการ สำเร็จการศึกษา การบริหารทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและชื่อเสียงของสถาบัน
- กลุ่มที่ 3 เป็นลักษณะของสถาบันที่ผู้สมัครให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 มีดังนี้คือ อัตราค่าเล่าเรียน
- กลุ่มที่ 4 เป็นลักษณะของสถาบันที่ผู้สมัครให้ความสำคัญเป็นอันดับ 4 มีดังนี้คือ การมีสัมพันธ์ เป็นพิเศษกับสถาบันและการบริหารด้านอื่นๆ
- กลุ่มที่ 5 เป็นลักษณะของสถาบันที่ผู้สมัครให้ความสำคัญน้อยที่สุด คืออายุของสถาบัน

และจากการศึกษาวิจัยปรากฏว่าคณะบริหารธุรกิจเป็นคณะที่กลุ่มตัวอย่างเลือกศึกษา เป็นจำนวนสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิภาพรรณ เวียงพระปรก (2538: 77) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการติดตามสภาวะการ มุ่งงานทำ ผลการปฏิบัติงาน ทักษะติดต่ออาชีพ และคุณลักษณะ ความเป็นคนดีของผู้สำเร็จการศึกษาคณะ บริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอห์น ภาคปกติ ปีการศึกษา 2534-2536 โดยทำการสุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 123 คน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 94.3) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 5.7) โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขา วิชาการบัญชี มีสัดส่วน เพศหญิงสูงกว่าเพศชายอย่างเด่นชัดเช่นกัน กล่าวคือเป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.7 เพศชาย ร้อยละ 2.3 และยัง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลักสูตรบัณฑิตส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชีมากที่สุด นอกจากนั้น จากผลการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏธนบุรี

ปีการศึกษา 2541-2542 ของสำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งได้ทำการสุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2541-2542 จำนวน 1,467 คน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.82) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 29.18)

จากผลของงานวิจัยต่างๆ ข้างต้น ทำให้ได้ข้อสังเกตประการหนึ่ง คือ ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนใหญ่สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อทางด้านบริหารธุรกิจ และส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในประเด็นนี้ถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถาบันการศึกษาเอกชน โดยสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาสถาบันให้เป็นที่น่าสนใจ และสามารถให้บริการด้านการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ โดยเฉพาะคณะและสาขาวิชาทางด้านบริหารธุรกิจ ซึ่งหากสถาบันใดสามารถพัฒนาสถาบันจนมีชื่อเสียงและเป็นที่น่าสนใจ ก็สามารถดึงดูดผู้สมัครเข้าศึกษาต่อได้จำนวนมาก ทำให้มีโอกาสในการคัดเลือกคุณภาพของผู้สมัครส่งผลให้ได้ผู้สมัครที่มีคุณภาพ และสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคม สร้างชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือแก่สถาบันอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยในครั้งนี้นี้ยังปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาลึกสุตรบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัย ศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี (ร้อยละ 76.3) มากกว่าหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 23.7) ซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากจำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มากกว่า ผู้ที่จบการศึกษาจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, สำนักงานรับสมัครและแนะแนวการศึกษา: 2544) ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการวิจัยของนิภาพรรณ เวียงพระปรก (2538: 70-71) ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอห์น ภาคปกติ จบการศึกษาระดับปวส. หรือปวท. ก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 78.86 และโรงเรียนที่จบการศึกษามานั้น เป็นโรงเรียนเอกชนเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 78.0

ในเรื่องนี้ สันติ พิลาศลักษณ์ และสุชาดา สุภัททธรรม (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ที่มีต่อการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับสาขาวิชาและความรู้ที่ผู้ตอบคาดว่า จะได้รับจากวิทยาลัยเอกชน ปรากฏว่านักเรียนจากโรงเรียนเอกชน หรือจากโรงเรียนสายอาชีพ เห็นด้วยอย่างมาก ที่วิทยาลัยเอกชนมีสาขาวิชาที่เปิดสอนน่าสนใจ แตกต่างไปจากนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลหรือจากโรงเรียนสายสามัญ มีความเห็นปานกลางในเรื่องนี้ สำหรับความเห็นเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ผู้ตอบเห็นด้วยอย่างมาก แต่มีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาล และนักเรียนจากโรงเรียนเอกชน ในทำนองเดียวกันจะพบความแตกต่างระหว่างนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ นอกจากนี้ยังปรากฏว่า สาขาวิชาต่างๆ ตรงกับความต้องการของตลาดอย่างมาก และส่วนใหญ่มุ่งในด้านธุรกิจมาก โดยที่นักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาล และเอกชนมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องนี้ทำนองเดียวกันกับนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ ก็มีความเห็นแตกต่างกัน

ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในผลงานของบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยเอกชน ปรากฏว่าบัณฑิตแต่ละคนได้งานทำเร็ว และตรงตามวุฒิปานกลาง ประกอบอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ปานกลาง บัณฑิตสามารถจบหลักสูตรภายในเวลาที่กำหนดปานกลาง และส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงปานกลาง นอกจากนี้ยังปรากฏว่า ความสามารถของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐและของวิทยาลัยเอกชนมีความแตกต่างกันไม่มากนัก ผลงานของบัณฑิตน่าเชื่อถือได้ปานกลาง

ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวิทยาลัยเอกชน ปรากฏว่าค่าหน่วยกิตที่เก็บสูงมาก จำนวนนักศึกษาต่อห้องมีปริมาณมาก ความเข้มงวดในระเบียบข้อบังคับมีปานกลาง อุปกรณ์การเรียนการสอนมีปานกลาง ผู้บริหาร บุคคลากรมีความกระตือรือร้นในการทำงานปานกลาง และความมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างคณะมีปานกลาง สำหรับความคิดเห็นในเรื่อง ความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้บริหาร บุคคลากรและความมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างคณะ ปรากฏว่านักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่สำหรับนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างคณะเท่านั้น นอกนั้นแตกต่างกันทั้งสิ้น และนอกจากนั้น สันติ พิลาศลักษณ์ และสุชาดา สุภัทธรรม ได้อภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวว่านักเรียนเหล่านี้มีความเห็นไปในทางที่ดีโดยส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันนี้ วิทยาลัยเอกชนได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยของรัฐมากขึ้น และการเปิดสาขาวิชาต่างๆ ขึ้นมาก็เพื่อที่จะสนองความต้องการของตลาดภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐบาล ดังจะทราบจากความเห็นของผู้ตอบที่ว่าสาขาวิชาส่วนใหญ่มุ่งไปในด้านธุรกิจมาก ทำให้ผู้ที่จบจากวิทยาลัยเอกชน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้มาก นอกจากนี้แล้วถ้ามีการร่วมมือกันระหว่างธุรกิจภาคเอกชนกับวิทยาลัยเอกชน อย่างกว้างขวาง ย่อมทำให้วิทยาลัยเอกชนมีความเข้าใจถึงความต้องการของธุรกิจภาคเอกชนและสามารถตอบสนองได้ตรง และทันกับความต้องการอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกันทั้งสองฝ่ายอีกด้วย นอกจากนี้ยัง ได้อภิปรายผลเกี่ยวกับสิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรให้ความสนใจและปรับปรุง คือ ความมีประสิทธิภาพทางการเรียนการสอน มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

วิชาที่พิจารณาบัญชี มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเมื่อมีการนำพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ออกใช้ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำ ในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม โดยมีการกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขการเป็นผู้ทำบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวุฒิการศึกษาไว้ดังนี้

ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ยกเว้นผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 5 ล้านบาท ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ด้วยข้อกำหนดดังกล่าวของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ทำให้กับบัญชีที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ยังขาดคุณสมบัติต้นตัวและให้ความสนใจในการศึกษาต่อเมื่อปรับคุณสมบัติของตนเองให้เป็นไปตามข้อกำหนดข้อมูลต่างๆ เหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดการบริการด้านต่างๆ ให้น่าสนใจตรงตามความต้องการของผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสถาบันการศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ให้ทันสมัย มีสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการศึกษา และที่สำคัญควรคำนึงถึงระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษา

2. การวิเคราะห์ภาวะการมีงานทำของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาล้วนส่วนใหญ่ มีงานทำแล้ว โดยทำงานในตำแหน่งหน้าที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชนมากที่สุด ซึ่งงานที่ทำนั้นเป็นงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา จากผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เป็นผู้ที่มีความรู้ เป็นที่ยอมรับของ

สังคมและตลาดแรงงาน ถือเป็นประเด็นที่น่าพอใจ ในส่วนของตำแหน่งหน้าที่และลักษณะหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ส่วนใหญ่เป็นองค์กรเอกชนนั้น อาจเป็นเพราะความต้องการของตลาดแรงงานสำหรับบัณฑิตเปลี่ยนแปลงไป ตำแหน่งงานภาครัฐคงจะขยายตัวอย่างจำกัด และกำลังดำเนินการลดอัตรากำลังคนลง แม้ว่าภาคเอกชนเองจะชลดตัวและมีแนวโน้มลดอัตรากำลังคนลงเช่นกัน แต่จำนวนหน่วยงานของภาคเอกชนมีมาก ทั้งหน่วยงานขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่จึงยังคงเป็นโอกาสในการสมัครเข้าทำงานได้มากกว่าหน่วยงานภาครัฐ และที่สำคัญทุกหน่วยงานล้วนแล้วต้องอาศัยนักบัญชีเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานและการประมวลผลการดำเนินงาน จึงถือเป็นข้อได้เปรียบอย่างหนึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพบัญชี ในเรื่องนี้ นิภาพรรณ เวียงพระพรก (2538: 79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามภาวะการทำงานทำ ผลการปฏิบัติงาน ทักษะติดต่ออาชีพ และคุณลักษณะความเป็นคนดีของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอห์น ภาคปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.9 โดยเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการบัญชี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2541-2542 (2542: 23) ซึ่งปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.22

ด้านรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษานั้นส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-7,500 บาท ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ที่สอดคล้องกับวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา เช่นเดียวกับผลการวิจัย ของพรอณี แพงกุล และอารีย์ วิจิตรวาทการ (2542: 2) ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสถาบันราชภัฏปีการศึกษา 2539-2540 ปรากฏว่าบัณฑิตสถาบันราชภัฏมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสอดคล้องกับวุฒิ เช่นเดียวกัน ดังได้กล่าวมาแล้วว่าปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตทั้งภาครัฐและเอกชนจะลดอัตราค่าจ้างงานลงส่งผลให้ตลาดแรงงานเป็นของนายจ้าง การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือเงินเดือนจึงขึ้นอยู่กับนายจ้าง ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาไม่สามารถเรียกร้องค่าจ้างหรือเงินเดือนสูงเกินวุฒิการศึกษาได้ อนึ่งลักษณะงานวิชาชีพบัญชีเป็นงานละเอียดอ่อน รอบคอบ ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังขาดประสบการณ์จึงมักได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือนตามวุฒิการศึกษาเท่านั้น หรือในบางคราวอาจได้รับในอัตราที่ต่ำกว่าวุฒิการศึกษา และจากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงานคือ รายได้น้อยรองลงมาคือ ภาระงานมากเกินไป ในส่วนปัญหาการได้รับรายได้น้อยนั้นได้ให้เหตุผลสนับสนุนไปแล้วข้างต้น แต่ประเด็นที่น่าสนใจคือปัญหาในเรื่องภาระงานมากเกินไป ในประเด็นนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษส่วนใหญ่ได้งานทำในภาคเอกชน และเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก จึงทำให้ต้องรับผิดชอบงานหลายๆ อย่าง ปริมาณงานก็เยอะมาก จึงเป็นเหตุให้ผู้สำเร็จการศึกษาเกิดความรู้สึกว่าภาระงานมากเกินไปและไม่เหมาะสมกับรายได้ที่ได้รับผู้วิจัยเองมีความเห็นว่า การที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำในภาคเอกชน และเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษา สำเร็จการศึกษามาจากหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทฤษฎีเพียงอย่างเดียว ขาดการฝึกทักษะในเชิงปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีประสบการณ์ ขาดความรู้จริง ความชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพจึงทำให้ไม่สามารถสมัครเข้าทำงานในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนขนาดใหญ่ได้ และไม่สามารถเรียกร้องค่าจ้างหรือเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าวุฒิการศึกษา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรตระหนัก และพัฒนาหลักสูตรโดยเสริมในส่วนของการฝึกปฏิบัติในสายวิชาชีพ เช่น วิชาชีพบัญชี เพื่อนักศึกษาจะได้เข้าใจในหลักการวิชาชีพได้อย่างแท้จริง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้กับการปฏิบัติงานจริง ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ และ

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 จำแนกตามตัวแปรต่างๆ

3.1 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของตนเอง รวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี

3.2 ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างได้ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ รวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อแยกพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีจำนวน 6 ด้าน ที่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างได้ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ได้แก่ ด้านการวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่าง ๆ ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน ด้านความรอบรู้ และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ และด้านการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน

3.3 ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน รวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

3.4 ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ได้ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน รวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ปรากฏว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความเห็นเหมือนกันว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัญชี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นเหมือนกันว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางการที่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เป็นผู้รู้จักตนเองอย่างแท้จริง ยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของตนเอง ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นประเด็นที่ดีเพราะทำให้ทราบข้อบกพร่องของตนเอง สามารถนำกลับมาแก้ไขและพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ อนึ่ง จากการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างประเมินจะต่ำกว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการนำผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 2 หลักสูตร คณะปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันเป็นการเปรียบเทียบที่กว้างเกินไป ทำให้ผลการประเมินที่ได้กว้างมาก กล่าวคือ โดยปกติในหน่วยงานหนึ่งๆ มักจะมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนหลายๆ สถาบันปฏิบัติงานอยู่และในแบบสอบถามผู้วิจัยไม่ได้ระบุลงไปอย่างชัดเจนว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันนั้นเป็นสถาบันใด ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผลประเมินที่ได้ออกมากว้างมาก

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพรรณ เวียงพระปรก (2538: 172) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามภาวะการทำงานทำ ผลการปฏิบัติงาน ทักษะติดต่ออาชีพ และคุณลักษณะความเป็นคนดีของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ ภาคปกติ ปีการศึกษา 2534-2536 ผลการวิจัยปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บังคับบัญชา มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ ภาคปกติ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่อยู่ในที่ทำงานเดียวกันผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บังคับบัญชาก็ยังมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ ภาคปกติ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีเช่นเดิม แต่คะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านเกือบทุกด้านที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ ประเมินตนเองจะมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองโดยไม่ได้เปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่อยู่ในที่ทำงานเดียวกัน การที่ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ สอดคล้องกันเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ เป็นผู้ที่มีจุดเด่นจุดด้อยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตนเอง ถ้าเปรียบเทียบการประเมินผลการปฏิบัติงาน จากผู้บังคับบัญชาเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนภาพให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของตนเอง ภาพที่สะท้อนออกมาก็เป็นภาพเดียวกับที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่แล้ว

จากผลการวิจัยของ ดร.บุญรอด วุฒิสาสตร์กุล และเรื่องโรจน์ สุชะวีริยะ (2525) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติของหัวหน้างานที่มีต่อบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยเอกชน โดยสอบถามความคิดเห็นของหัวหน้างานที่มีผู้ได้บังคับบัญชาจบจากวิทยาลัยเอกชน ในสาขาวิชาการบัญชีหรือบริหารธุรกิจ ที่จบปีการศึกษา 2520-2524 ผลการวิจัยปรากฏว่า หัวหน้างานทุกตำแหน่งเชื่อว่ามาตรฐานการศึกษาในวิทยาลัยเอกชนเชื่อถือได้ โดยมีความคิดเห็นในภาพรวมค่อนข้างดี หัวหน้างานส่วนใหญ่เชื่อว่ามาตรฐานการศึกษาของแต่ละวิทยาลัย มีความแตกต่างกันบางวิทยาลัยมีมาตรฐานที่เทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยของรัฐ นอกจากนี้หัวหน้างานส่วนมากยังเชื่อว่าความสามารถของบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยเอกชนไม่แตกต่างจากคนจบจาก มหาวิทยาลัยของรัฐ มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถาบันการศึกษาที่สำเร็จมา

ในการวิจัยครั้งนี้ หากในการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 2 หลักสูตร คณะปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา

เอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าเป็นสถาบันใด จะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน ซึ่งทำให้ผู้บริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้ทราบถึงคุณภาพที่แท้จริงของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ โดยสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ และเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ปรากฏว่าผู้สำเร็จ การศึกษาได้ประเมินความคิดเห็นว่าแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ จากงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันด้วยตนเอง อันดับ 2 จากการศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม อันดับ 3 จากผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน อันดับ 4 จากแหล่งอื่นๆ อันดับ 5 จากเพื่อนร่วมงาน และอันดับ 6 จากการฝึกอบรมที่หน่วยงานจัดให้

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษารู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ รู้จักช่วยเหลือตนเอง ให้โอกาสตนเอง ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และที่สำคัญรู้จักการนำหลักทฤษฎีที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้กับงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ทั้งหมดจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้สร้างสมประสบการณ์ และมีความก้าวหน้าในอาชีพการงานในอนาคตได้ นอกจากนี้ ในการประเมินแหล่งความรู้ความสามารถที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเอง อันดับ 2 ได้จากการศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งเมื่อติดตามผลการวิจัยต่อในเรื่องนี้ ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้จากหมวดวิชาต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด อันดับ 1 คือจากหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน, วิชาเอก) อันดับ 2 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา อันดับ 3 หมวดวิชาโท อันดับ 4 การร่วมกิจกรรมต่างๆ และอันดับ 5 หมวดวิชาเลือกเสรี เกี่ยวกับเรื่องนี้ คงต้องมองย้อนไปพิจารณาหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการผลิตบัณฑิต เพราะหลักสูตรคือเครื่องชี้ให้เห็นถึงทิศทางการจัดการเรียนการสอน และภาพของผลผลิตคือ ตัวบัณฑิตที่ออกไปสู่สังคม ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตของสังคมและตลาดแรงงาน ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2524) ได้กล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรพอสรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษา อาจแยกพิจารณาออกไปเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นเรื่องของวิชาชีพ (Professional Education) เป็นเนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทำความเข้าใจ และปฏิบัติได้ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง เช่น ครู แพทย์ วิศวกร สถาปนิก เภสัชกร เป็นต้น

ส่วนที่สอง เป็นเรื่องของการศึกษาทั่วไป (General Education) เป็นเนื้อหาความรู้รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้มีทรรศนะแนวคิด และบุคลิกที่กว้างขวางไม่คิดแคบเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบ สร้างเสริมคุณธรรมด้านต่างๆ เพื่อเสริมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ขึ้น ประกอบวิชาชีพของตนได้ดี และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนที่สาม เป็นหลักสูตรวิชาเลือก (Elective Courses) ในระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าวิชาเลือกเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่ง เพราะเป็นการให้โอกาสแก่ความสนใจที่กว้างขวางและแตกต่างกันของผู้เรียนโดยทั่วไปวิชาเลือก

มักจะมีในหลักสูตรวิชาชีพและวิชาการศึกษาทั่วไปอยู่แล้ว ในบางสาขาเปิดเลือกอื่นๆ เพิ่มเติมให้นอกเหนือไปจากสาขาเฉพาะ

นอกจากนี้ จรัส สุวรรณเวลาและคณะ (2540: 7) ได้กล่าวไว้ว่า “ในหลักสูตรจะมีสาขาวิชาพื้นฐานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพนั้นๆ โดยมุ่งให้มีหลักที่สามารถนำไปใช้ปรับตน ปรับวิชาการตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ กับมีสาขาวิชาที่เฉพาะที่มุ่งสร้างความสามารถในการประกอบวิชาชีพนั้นๆ นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปเพื่อให้เป็นผู้รู้กว้างเพียงพอที่จะใช้ชีวิตในฐานะผู้ได้รับการศึกษาดีแล้วได้ ตลอดจนต้องสร้างคุณธรรมของนักวิชาการเพื่อให้มีคุณธรรมไปกำกับพลังความรู้”

การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ต้องอยู่ภายใต้ขอบบังคับเกณฑ์มาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยประกาศใช้ ซึ่งปัจจุบันทุกสถาบันจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2542 ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรไว้ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิต ของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

1. หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต
2. หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต
3. หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 74 หน่วยกิต

4. หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

หลักสูตรวิชาชีพ เป็นหลักสูตรที่จัดให้มีการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพอย่างเป็นระบบระเบียบ ในระยะเวลาที่เหมาะสมจึงจะสามารถประกอบวิชาชีพนั้นๆ ได้ ไพฑูริย์สินลาร์ตัน (2540: 28-30) ได้ระบุไว้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรวิชาชีพมี 3 ส่วนคือ

1. กลุ่มวิชาพื้นฐาน คำว่า วิชาพื้นฐานในหลักสูตรวิชาชีพนั้นหมายถึง วิชาเบื้องต้น หรือวิชาพื้นฐาน (Basic Courses of Foundation Courses) ที่จำเป็นสำหรับการศึกษาและทำความเข้าใจในวิชาชีพนั้นๆ ต่อไปให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยทั่วไปถ้าเป็นหลักสูตรในวิชาชีพที่แท้จริง เช่น แพทย์ วิศวกร ครู สถาปนิก เหล่านี้วิชาพื้นฐานจะเป็นวิชาพวกวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (Basic Sciences) หรือสังคมศาสตร์ หรือศิลปะโดยตรง เช่น

นักศึกษาแพทย์ ต้องเรียนวิชากายวิภาคและชีวเคมีอย่างละเอียด นิสิตวิศวกรรมต้องเรียนฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ ค่อนข้างมาก เป็นต้น ในขณะที่นิสิตศึกษาศาสตร์ต้องเรียนจิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา ศิลปะ ดนตรี เป็นต้น ส่วนหลักสูตรในวิชาชีพทั้งวิชาการ เช่น รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ อักษรศาสตร์ นั้น วิชาพื้นฐานมักจะเป็นวิชาเบื้องต้นในสาขานั้นๆ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ในปัจจุบัน วิชาพื้นฐานเหล่านี้มีความสำคัญมากขึ้น เพราะศาสตร์ต่างๆ มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และปัญหาในแต่ละวิชาชีพต้องการความรู้ด้านต่างๆ มาประกอบมากขึ้น

2. กลุ่มวิชาเฉพาะสาขา ลักษณะและองค์ประกอบของเนื้อหาวิชาในกลุ่มนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มวิชาชีพ แต่ละวิชาชีพจะมีลักษณะของเนื้อหาแตกต่างกันออกไป แต่โดยที่คณะวิชาชีพจะเป็นด้านแรกและเป็นด้านสำคัญ ในการสร้างคนเข้าสู่อชีพ หลักสูตรจึงมักจะเริ่มด้วยการให้รู้ลักษณะของอาชีพ หรือเป็นพื้นฐานของอาชีพ ต่อจากนั้น จึงเพิ่มด้วยองค์ประกอบต่างๆ ของอาชีพ เมื่อลักษณะและพื้นฐานพร้อมองค์ประกอบเพียงพอแล้ว ก็จะตามด้วยการฝึกฝน และการสัมมนาในบางสาขาก็มีการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยแล้วแต่ลักษณะของอาชีพ

3. คุณธรรมและทักษะในอาชีพ การศึกษาในทุกวิชาจะต้องมีการศึกษา และอบรมให้ผู้อยู่ในวิชาชีพ มีคุณธรรมอย่างเพียงพอที่จะให้เกิดความมั่นใจทั้งแก่เพื่อนร่วมอาชีพและแก่ประชาชนผู้ที่จะมาใช้บริการ คุณธรรมในที่นี้ครอบคลุมตั้งแต่ทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรม การศึกษาอบรมในแง่นี้มีทั้งที่เป็นรายวิชาเรียน เช่น วิชาจรรยาแพทย์ คุณธรรมสำหรับครู แลวก้ออาจจะมีการอบรมทางอ้อม เช่น การบรรยาย อภิปรายพิเศษ ประกอบด้วย

หมวดวิชาต่างๆ คำกล่าวข้างต้นล้วนแล้วแต่เป็นองค์ประกอบของความรู้ ที่นักศึกษาจะค่อยๆ สร้างสม จนเกิดเป็นองค์ความรู้ และเมื่อผ่านการฝึกฝนก็จะเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษากลับเป็นผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีคุณภาพเพียงพอพร้อมก่อนออกสู่สังคมตลาดแรงงาน ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญ และตระหนักอยู่เสมอในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ต้องให้สอดคล้องกับแนวทางของวิชาชีพ และมาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย อีกทั้งต้องหมั่นพัฒนา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ในเรื่องนี้ บุญรอด วุฒิสาสตร์กุล (2530: 10) ได้เสนอแนะไว้ในผลงานวิจัยเรื่องเกณฑ์การพิจารณา ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เกี่ยวกับด้านหลักสูตรว่า ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละ สาขาวิชาชีพนั้น สถาบันการศึกษาควรที่จะพัฒนาหลักสูตร ให้เป็นมาตรฐานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกำหนด และมีความสอดคล้องกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิต ของสถาบัน โดยเนื้อหาของหลักสูตรต้องทันสมัยเหมาะสมกับระดับการศึกษา เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีการทดลองการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน โดยสถาบันต้องกระตุ้นให้อาจารย์ ได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง คณะหรือภาควิชาต้องติดตาม และประเมินผลหลักสูตรที่ใช้ใน การเรียนการสอน รวมทั้งติดตามการมีงานทำของบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานหลักสูตรการเรียนการสอน ต้องพยายามให้มีระบบฝึกหัดประสบการณ์ในวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ ที่แท้จริงได้ ในด้านอุปกรณ์การสอน ห้องปฏิบัติการต้องมีอย่างเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์ต้องทันสมัยพอสมควรที่จะให้ผู้เรียน ทันทับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลง ค่อนข้างรวดเร็วในปัจจุบัน ต้องมีหน่วยงานและบุคลากรที่ดูแลและบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะ ใช้งานได้ตลอดเวลา และให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้

ภาวะการเปลี่ยนแปลงของประเทศ มีผลต่อการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ทุกสถาบันจำเป็นต้อง

ปรับตัว และเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถพิจารณาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องอันจะมีผลกระทบต่อคุณภาพของบัณฑิตต่อไป อันนี้เกี่ยวกับเรื่องนี้

ในปีพ.ศ. 2540 ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2540) ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
2. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ
3. เป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้แก่
  - มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอจะใช้งานได้
  - มีความสามารถในการเล่นดนตรีอย่างน้อย 1 ชนิด หรือมีความสามารถในการเชิงศิลปะและวรรณกรรม
  - มีความสามารถในด้านการกีฬาอย่างน้อย 1 ชนิดกีฬา
  - มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา
  - เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำรงชีวิตด้วยความเหมาะสม

นอกจากนั้น ทางด้านวิชาชีพบัญชี รศ. สุชาดา ธีระนันท์ (2541) ได้สรุปคุณลักษณะของนักบัญชีในยุค 2000 ไว้ดังนี้ นักบัญชียุคใหม่จะต้องปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น และเตรียมตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดต่อไปในเวลาข้างหน้าด้วย นักบัญชียุคใหม่จะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้พื้นฐานด้านการบัญชีและเข้าใจระบบงานบัญชีอย่างดี
2. มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการทำงานบัญชีได้อย่างดี
3. มีความเข้าใจในงานด้านอื่นๆ ของกิจการเพื่อให้สามารถเข้าใจความต้องการของฝ่ายอื่นๆ และผู้บริหารที่มีต่อข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชี
4. มีความสามารถในการแปลความหมายของข้อมูลทางบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
5. รู้จักการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชีที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้สามารถสร้างตัวบ่งชี้ต่างๆ ที่สรุปสาระสำคัญจากข้อมูลทางการบัญชีเพื่อแสดงสภาพที่แท้จริงของกิจการ
6. สามารถเลือกและสร้างรูปแบบการนำเสนอสารสนเทศที่เหมาะสม
7. มีความสามารถในการคนควา สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงในโลกธุรกิจและตลาดการเงินรวมทั้งมาตรฐานการบัญชีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา
8. มีความตั้งใจ ใฝ่รู้ และกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง
9. มีความเป็นอิสระในการทำงานมากขึ้น
10. มีจิตสำนึกและจรรยาบรรณของวิชาชีพการบัญชีและการสอบบัญชี

ผู้บริหารวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาทั้งทางด้านการจัดหลักสูตร โดยให้ความสำคัญทั้ง 2 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน, วิชาเอก) เพราะทั้งสองหมวดวิชาล้วนแล้วแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพ ของบัณฑิตอีกประการหนึ่ง ผู้บริหารวิชาการไม่ควรมองข้าม นั่นคือ การให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อตรงต่อตัวบัณฑิต นอกจากนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญทางด้านอุปกรณ์ และ

เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ อีกด้วย

นอกจากนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ได้เสนอความคิดเห็นว่าความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของตนเองมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ความรู้และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ อันดับ 2 ความรู้และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการติดต่อประสานงาน อันดับ 3 ความรู้และทักษะการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ ในยุคของโลกไร้พรมแดน มีการแข่งขันกันอย่างมาก ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีทางด้านระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน ด้วยเหตุนี้ผู้สำเร็จการศึกษาก็ต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญในประเด็นนี้ และหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ

5.1 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

5.2 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากผลการวิจัยข้างต้นปรากฏว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาเอกชนอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญรอด วุฒิสาสตร์กุล และเรืองโรจน์ สุชะวีริยะ (2526: 50) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคติของหัวหน้างานที่มีต่อบัณฑิตที่จบจาก

วิทยาลัยเอกชน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาชีพชีหรือบริหารธุรกิจ จากวิทยาลัยการค่า วิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเกริก วิทยาลัยเทคนิคสยาม วิทยาลัยศรีปทุม และวิทยาลัยเอเชียอาร์คเนย์ จำนวนทั้งสิ้น 796 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ทางด้านคุณภาพของนักศึกษาที่เรียนในวิทยาลัยเอกชน หัวหน้างานส่วนมากเชื่อว่าความรู้ความสามารถของนักศึกษาที่เรียนในวิทยาลัยเอกชน ไม่ได้ด้อยกว่านักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐแต่อย่างใด แต่ในวิทยาลัยเอกชนด้วยกันความรู้ความสามารถของนักศึกษาอาจแตกต่างกันไป ส่วนด้านมาตรฐานการศึกษา หัวหน้างานส่วนมากไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งอะไรหรือทำงานประเภทไหนมีความเชื่อว่ามาตรฐานการศึกษาของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกัน มีบางแห่งคุณภาพดีพอๆ กับมหาวิทยาลัยของรัฐ แต่บางแห่งคุณภาพต่ำกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐ และเชื่อว่าวิทยาลัยบางแห่งทำให้มาตรฐานของการศึกษาดำเนินไปด้วย นอกจากนั้นหัวหน้างานส่วนมากเชื่อว่าหลักสูตรด้านสาขาวิชาชีพชี และบริหารธุรกิจที่เปิดสอนอยู่ใน วิทยาลัยเอกชนได้มาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรในมหาวิทยาลัยของรัฐ และมีแนวโน้มที่จะเชื่อว่าอุปกรณ์การสอน ของวิทยาลัยบางแห่งดีกว่าวิทยาลัยของรัฐเสียอีก

การผลิตบัณฑิตเป็นหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งหากสถาบันใดสามารถสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมและตลาดแรงงานย่อมถือเป็นข้อได้เปรียบ คุณภาพของบัณฑิตขึ้นอยู่กับโครงสร้างของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถาบัน โดยเนื้อหาของหลักสูตรต้องทันสมัย และสอดคล้องกับภาวะความต้องการของสังคม อีกทั้งต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาในทุกด้าน นอกจากนั้น สถาบันต้องตระหนักและคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนสำคัญในการผลิตบัณฑิต อาทิ คุณภาพของอาจารย์ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีทำเนียบศิษย์เก่าที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อจะได้ทราบที่อยู่ที่สามารถติดต่อกับศิษย์เก่าได้ สะดวกต่อการติดต่อขอข้อมูลต่างๆ ทำให้ทราบความเป็นอยู่ของศิษย์เก่า ตลอดจนมหาวิทยาลัยมีโอกาสได้ติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารกับศิษย์เก่า เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดี ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคือไป

1.2 มหาวิทยาลัย ต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร ในทุกหมวดวิชา เพราะมีผลต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างในตลาดแรงงาน

1.3 มหาวิทยาลัย ควรมีแผนการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนอย่างชัดเจนและจริงจังโดยจะต้องสอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบัน คือ การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

1.4 มหาวิทยาลัย ควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่นักศึกษา เพราะกิจกรรมต่างๆ จะเป็นกลไกในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ

1.5 มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการทบทวนการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงเพื่อเพิ่มเติมในเรื่องของการวางแผน หรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ และด้านการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งนี้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ทั้งนี้เพราะเวลาและงบประมาณมีจำนวนจำกัด จึงอาจทำให้ข้อมูลที่ได้อาจการวิจัยกว้างไป ไม่ได้เจาะลึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2.2 ควรมีการปรับปรุงแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพหรือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างทางด้านวุฒิการศึกษา ก่อนเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ภูมิลำเนาเดิม เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่มาสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าเป็นกลุ่มใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ และงานรับสมัครนักศึกษาใหม่ต่อไป

2.3 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติม ในส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิตทั้ง 2 หลักสูตร คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาวិชาการบัญชี จากสถาบันการศึกษารัฐบาล

2.4 ควรมีการวิจัยเพิ่มเพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอนและการให้บริการด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

2.5 ควรมีการทำวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับทัศนคติหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกเรียนในสาขาวิชา และสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ของนักเรียนมัธยมปลาย และนักเรียนสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2.6 ควรมีการทำวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ และการให้บริการในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กรมการจัดหางาน. **ภาวะการมีงานทำและการว่างงาน**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงแรงงาน และ
สวัสดิการสังคม, 2540.
- กฤษฎา ผ่องพิทยา. **การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530 -2533**. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- กองแผนงาน. **ภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2539**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2541.
- กองแผนงาน. **ภาวะการหางานทำของบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2539**. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2541.
- กองแผนงาน. **รายงานภาวะการหางานทำของบัณฑิตและข้อคิดเห็นของบัณฑิต มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2539**. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2541.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **รายงานการวิจัยเรื่องภาวะการมีงานทำและคุณภาพในการทำงาน
ของผู้จบอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 11** (สิงหาคม-กันยายน 2538) : 37-39.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองวิจัยการศึกษา, 2538.
- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. **บนเส้นทางอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2540.
- จำเนียร จวงตระกูล. "คุณภาพของบัณฑิตในตลาดแรงงานเอกชน," เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง
บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการมีงานทำของบัณฑิต ระหว่างวันที่ 1 - 3 กันยายน 2531, หน้า
38. ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531. (อัดสำเนา).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **รายงานการสำรวจภาวะการหางานทำ ของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
รุ่นปีการศึกษา 2539**. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- เฉลิมเผ่า อจลระนันท์. "ภาวะการมีงานทำและคุณภาพในการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่
20 ปีการศึกษา 2536." **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหงปีที่ 2, ฉบับที่ 1** (มกราคม - มิถุนายน
2542) : 56, 2542.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ. **การติดตามผลบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2539**.
นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542.
- दनัย สุทธิพจน์. **การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
ถ่ายเอกสาร.

นิภาพรรณ เวียงพระปกอก. การติดตามภาวะการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน ทศนคติต่ออาชีพ และ
คุณลักษณะความเป็นคนดีของผู้สำเร็จการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเซนต์จอห์น
ภาคปกติ ปีการศึกษา 2534-2536. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมการวิจัย วิทยาลัยเซนต์จอห์น,
2538.

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง. การสำรวจการทำงานของบัณฑิตทางการศึกษา ปีการศึกษา 2510. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.

บุญชัย บุญวิรัตน์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2500 - 2515 : ทศนคติของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน.
ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

บุญรอด วุฒิสาสตรีกุล และเรื่องโรจน์ สุชะวีริยะะ. ทศนคติของหัวหน้างานที่มีต่อบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัย
เอกชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2526.

ปดิวิธดา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. รายงานการวิจัย เรื่อง งานศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ ของบัณฑิตนิเทศศาสตร์ที่หน่วยงานต้องการ. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี,
2539.

ประสพสันต์ อักษรมัต. การติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์ วิทยาลัยครูภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

พรณี แผงกุล และอารีย์ วชิรวราการ. รายงานการวิจัยการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต
สถาบันราชภัฏ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.

ไพฑูริย์ สีนลาวัฒน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
จำกัด, 2524.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม. ระเบียบการและหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2543 -2544.
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี, 2543.

มานพ จันทร์เทศ. คุณลักษณะของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
ที่หน่วยงานต้องการในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2540 - 2550). เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2538.

มาลี ปุษะยะมา. คุณลักษณะที่ต้องการของผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการเอกชน. กรุงเทพมหานคร :
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2538.

มูรธา สุสุทธิ. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ - คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

ยุพา อุดมศักดิ์. "ข้อคิดในการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. 7 :
13 -14 ; พฤศจิกายน 2515.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. โครงการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.

วรพงษ์ รัวีรัฐ. "คุณภาพของบัณฑิตในตลาดแรงงานเอกชน." เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่อง
บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการปฏิบัติงานของบัณฑิต 1 - 3 กันยายน 2531. หน้า 38. กองสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531.

วรภรณ์ บวรศิริ. "การติดตามผลการศึกษา," วารสารการวิจัยการศึกษา. 1; 2528.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520./

- _____ . การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- วิจิตร ศรีสอน. **บัณฑิตมีแนวโน้มเมินราชการ**. เดลินิวส์รายวัน. 27 กุมภาพันธ์ 2533.
- วิทยา วิภาวิรัตน์. **การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาครุศาสตร์โยธา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา**. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันราชภัฏธนบุรี, สำนักวิจัยและบริการวิชาการ. **รายงานการวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏธนบุรีปีการศึกษา 2540 - 2541**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.
- สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์, สำนักวิจัยและบริการวิชาการ. **รายงานการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2540 - 2541**. ฉะเชิงเทรา : สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์, 2542.
- สถาบันราชภัฏสกลนคร, สำนักวิจัยและบริการวิชาการ. **รายงานการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏสกลนคร ปีการศึกษา 2540 - 2541**. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2542.
- สมพงษ์ จ้อยศิริ. "คุณภาพของบัณฑิตในตลาดแรงงานเอกชน." เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการมีงานทำของบัณฑิต 1 - 3 กันยายน 2531. กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531
- สันติ พิลาศลักษณ์ และสุชาดา สุภัทธรรม. **ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมปลายที่มีต่อการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2526.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พรินทิงกราฟฟิค จำกัด, 2542.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **รายงานผลการสำเร็จการทำงานและการว่างงานของกำลังคน ระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2540**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2540.
- สำนักวิจัยและบริการวิชาการ. **การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2541 - 2542**. สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. **จิตวิทยาการแนะแนว**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520.
- สุชาดา ถิระนันท์. "คุณลักษณะของนักบัญชีในยุค 2000" ในเอกสารการจัดประชุมวิชาการและสัมมนาในการฉลองครบรอบ 50 ปี ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เรื่องเส้นทางสู่วิชาชีพบัญชี ปี 2000. กรุงเทพมหานคร : สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2541.
- สุเทพ พันประสิทธิ์ และยงยุทธ นาคแดง. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร 2531**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2533.

- สุเมธ แย้มนุ่ม. **ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต**. บันทึกข้อความสำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม. 0204 (5)/3823, วันที่ 17 กันยายน 2540.
- สุริย์ ธรรมเลิศหล้า. **การติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- อนนต์ อนันตรังสี. **หลักการแนะแนว**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- เอกราช อุดระ. **การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- Allen, Barbara Anne. "A Follow-up Study of the Graduates of the Adult and Extension and the Vocational Education Programs at Texas A & M University : 1972 - 1981," *Dissertation Abstracts International*. 43 (06) : 1791 - A ; December, 1982.
- Apple, Robert Leonard. "An Evaluation of the Secondary Teacher Education Program at North Park College Based upon a Follow-up Study and the Academic Record of the Secondary Teacher Graduates," *Dissertation Abstracts International*. 28 : 1321 - A; October, 1967.
- Baert, Brian R. **A Follow up Study of Industrial Arts Baccalaureate and Graduate Degree Recipient from California State University, Long Beach from 1982 to 1987**. Master's thesis, Long Beach : California State University, 1988.
- Bennett, Emyrtle Hayes. "A follow up study of the Employers of Counselor Education Doctoral Graduates : The Ohio State University, 1965 - 1982," *Dissertation Abstracts International*. 45Z01X : 84 - A ; July, 1984.
- Cadenhead, Albert Kenneth. "A Study of a Selected Group of Teacher Education Graduates from Lagrange College, with Implication for Teacher Education at Lagrange College," *Dissertation Abstracts International*. 25 (7) : 3989 - A; January, 1965.
- Calvin, Lee B.T. **Improving College Teaching**. Washington D.C. : American Council on Education, 1970.
- Chlapowski, Anthony Joseph. **A Fifteen - Year Follow - up Study of Master's Degree Graduates from the Department of Vocational Education at the University of Wyoming**. Doctor's Dissertation : University of Wyoming, 1987.
- Downing, Lester N. **Guidance and Counseling Service on Introduction**. New York : McGraw - Hill, 1968.
- Erickson, Clifford E. **A Basic Text for Guidance Workers**. Englewood Cliffs, N.J. : prentice - Hall, 1947.
- Froehlich Clifford P. **Guidance Service in Schools**. New Year : McGraw - Hill Book, 1959.
- Good, carter V. Editor. **Dictionary of Educator for Free People**. New York : McGrew - Hill, 1973.
- Nicklas, Willis Lynn. "A Follow - up Study of the 1974 - 1975 Graduates of North Texas State University who Obtained Certification to Teach," *Dissertation Abstracts*. 37 : 3564 - A; December, 1976.
- Schaefer, Read Norman. "An Evaluation of Teacher Education Program at parson College," *Dissertation Abstracts*. 22 (9) L : 3106 - A; March, 1962.

Schetzer, Bruce and Shelley C. Stone. *Fundamental of Guidance*. Boston : Houghton Mifflin Co., 1981.

Stoop and Wahlgvist. *A Basic Text for Guidance Workers*. Englewood Cliffs : N.J., 1947.

Taylor, Fred J. "An Appraisal of Selected Aspects of the Master Teaching Degree Program at a Teacher Education Institution," *Dissertation Abstracts*. 23 : 3860 - A ; April, 1963.

Wentling, T.L. *Evaluation Occupational Education and Training Program*. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon, 1980.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ที่ มศป. (บข.) 001/2545

21 มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ศิษย์เก่าคณะบัญชีทุกท่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามพร้อมซองติดแสตมป์จำนวน 1 ชุด

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้เปิดดำเนินการเรียนการสอนหลักสูตรบัญชีบัณฑิต โดยได้รับการสถาปนาให้เป็นคณะแยกออกจากคณะบริหารธุรกิจ มาจนถึงปัจจุบันนี้ นับเป็นปีที่ 12 ดังนั้นจึงมีศิษย์เก่าของคณะฯ ที่สำเร็จการศึกษาและออกไปปฏิบัติงานตามองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นจำนวนมาก เพื่อให้การเรียนการสอนของคณะฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะฯ จึงได้มีนโยบายในการที่จะพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะฯ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในปีการศึกษา 2544 คณะฯ จึงได้มอบหมายให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉราพร โชติพิทักษ์ จัดทำโครงการวิจัยในหัวข้อ เรื่อง “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปкти ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542” โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานและสภาพชีวิตของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปкти ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542
2. เพื่อนำผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาประกอบการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนตลอดจนการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษากลับไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและศักยภาพตรงตามความต้องการของนายจ้าง

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะให้ข้อมูลดังกล่าวได้เป็นอย่างดี จึงขอความร่วมมือโปรดกรอกข้อมูลในแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(อ.กัลยาภรณ์ ปานมะเริง เบอร์ด)

คณบดีคณะบัญชี

คณะบัญชี

โทร. 579-9120-39 ต่อ 2378

โทรสาร 579-9120-39 ต่อ 2375

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง
การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539 - 2542

คำชี้แจง

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานและสภาพชีวิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539 - 2542 เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไป ประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ เพื่อให้คณะฯ มีแนวทางในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสมบูรณ์ และตรงตามความต้องการของนายจ้างยิ่งขึ้น

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1	ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ
ตอนที่ 2	การประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตอนที่ 3	ทัศนคติต่ออาชีพ

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดตอบทุกข้อ
2. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
3. ไม่ต้องเขียนชื่อของท่านในแบบสอบถาม

ขอขอบคุณศิษย์เก่าทุกท่าน

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ทุกคำตอบของท่านมีคุณค่าและประโยชน์ต่องานวิจัย
และการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
ของคณะบัญชีเป็นอย่างยิ่ง

1.7 งานที่ท่านทำในปัจจุบันนี้ตรงกับสาขาวิชาที่ท่านเรียนมาจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม หรือไม่

1. ( ) ไม่ตรงเลย
2. ( ) ค่อนข้างไม่ตรง
3. ( ) ค่อนข้างตรง
4. ( ) ตรง

1.8 ตำแหน่งงานของท่านอยู่ในระดับใด

1. ( ) พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
2. ( ) หัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้น
3. ( ) ผู้บริหารระดับกลาง
4. ( ) ผู้บริหารระดับสูง
5. ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.9 ท่านมีผู้ใต้บังคับบัญชา (หรือลูกน้อง) รวมทั้งสิ้นกี่คน

1. ( ) ไม่มี
2. ( ) 1-5 คน
3. ( ) 6-10 คน
4. ( ) 11-20 คน
5. ( ) 21-35 คน
6. ( ) มากกว่า 35 คน

1.10 สถานที่ทำงานของท่านในปัจจุบันตั้งอยู่

1) จังหวัดที่ตั้งของสถานที่ทำงานของท่าน (ให้ระบุชื่อจังหวัด)

1. ( ) เป็นจังหวัดเดียวกันกับภูมิลำเนาเดิม.....
2. ( ) เป็นคนละจังหวัดกับภูมิลำเนาเดิม.....

โปรดระบุที่อยู่สถานที่ทำงานปัจจุบันของท่านอย่างชัดเจน

ชื่อหน่วยงาน.....เลขที่.....หมู่.....ซอย.....
ถนน.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

1.11 ปัจจุบันท่านมีรายได้จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ( ) งานประจำประมาณ.....บาท/เดือน
2. ( ) งานพิเศษประมาณ.....บาท/เดือน
3. ( ) แหล่งอื่นๆ โดยเฉลี่ย.....บาท/เดือน

1.12 งานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันนี้ได้ทำมาแล้วกี่ปี

1. ( ) ไม่ถึง 1 ปี
2. ( ) 1-2 ปี
3. ( ) 2-3 ปี
4. ( ) 3-4 ปี
5. ( ) มากกว่า 4 ปี

1.13 ตั้งแต่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ท่านเคยเปลี่ยนงานหรือไม่

1. ( ) ไม่เคยเปลี่ยน
2. ( ) เคยเปลี่ยน 1 ครั้ง
3. ( ) เคยเปลี่ยน 2-3 ครั้ง
4. ( ) เคยเปลี่ยน 4-5 ครั้ง
5. ( ) เคยเปลี่ยนมากกว่า 5 ครั้ง

1.14 สาเหตุที่เปลี่ยนงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ( ) ได้งานดีกว่าเดิม
2. ( ) ได้งานใหม่รายได้ดีกว่าเดิม
3. ( ) งานใหม่ตรงกับความสนใจ
4. ( ) งานใหม่ตรงกับสาขาวิชาที่ได้เรียนมา
5. ( ) ย้ายที่อยู่
6. ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดไว้ในตารางให้ถูกต้องและสมบูรณ์ตามความเป็นจริง หรือตรงกับความเห็น ของท่านมากที่สุด

2.1 ท่านคิดว่าในการปฏิบัติงานของท่านปัจจุบัน **ท่านมีลักษณะต่างๆ** ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (กรุณาตอบทุกข้อย่อย)

ข้อย่อย ที่	ลักษณะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ ที่ปฏิบัติอยู่					
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน					
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ					
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์					
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี					
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ					
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน					
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน					
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา					
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน					
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา					
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด					
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐาน ที่กำหนด					
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน					
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน					
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงาน					
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน					
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน					
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน					

ข้อย่อย ที่	ลักษณะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20.	ความรู้รอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ _____					
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน _____					

ในการทำงานของท่าน ท่านมีเพื่อนร่วมงาน ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากสถาบันการศึกษา

1. ( ) เอกชน (ถ้าตอบข้อนี้ โปรดตอบข้อ 2.2)
2. ( ) รัฐบาล (ถ้าตอบข้อนี้ โปรดตอบข้อ 2.3)

(หากท่านมีเพื่อนร่วมงานที่สำเร็จการศึกษามาจากสถาบันการศึกษาทั้งเอกชนและรัฐบาล โปรดตอบทั้ง 2 ข้อ)

2.2 หากเปรียบเทียบตัวท่านกับเพื่อนร่วมงานที่สำเร็จการศึกษามาจากคณะบัญชี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
อื่นๆ ท่านคิดว่าท่าน มีลักษณะต่อไปนี้ *มากกว่าหรือน้อยกว่า* เพียงใด

ข้อย่อย ที่	ลักษณะ	มากกว่า อย่างยิ่ง	มาก กว่า	เท่าๆ กัน	น้อย กว่า	น้อยกว่า อย่างยิ่ง
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ ที่ปฏิบัติอยู่ _____					
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน _____					
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ _____					
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ _____					
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี _____					
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ _____					
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน _____					
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน _____					
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา _____					
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน _____					
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา _____					
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด _____					
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐาน ที่กำหนด _____					

ข้อย่อย ที่	ลักษณะ	มากกว่า อย่างยิ่ง	มาก กว่า	เท่าๆ กัน	น้อย กว่า	น้อยกว่า อย่างยิ่ง
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน _____					
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน _____					
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงาน _____					
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน _____					
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน _____					
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน _____					
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ _____					
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน _____					

2.3 ท่านมีความเห็นว่าคุณมีความสามารถในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันท่านได้เรียนรู้จากแหล่งใด
และเป็นปริมาณเท่าใด (คิดเป็นร้อยละ โดยประมาณ)

แหล่งที่เรียนรู้	ร้อยละ
จากงานที่ปฏิบัติในปัจจุบันด้วยตนเอง _____	
จากผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน _____	
จากเพื่อนร่วมงาน _____	
จากการฝึกอบรมที่หน่วยงานจัดให้ _____	
จากการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยศรีปทุม _____	
จากแหล่งอื่นๆ คือ _____	
รวม	100 %

- 2.4 ท่านมีความเห็นว่าความรู้จากการศึกษาหมวดวิชาต่างๆ ในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีปทุม
หมวดวิชาใดมีส่วนช่วยในการปฏิบัติงานของท่านและมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ โดยประมาณ)

แหล่งที่เรียนรู้	ร้อยละ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา)	
หมวดวิชาเลือกเสรี	
หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน, วิชาเอก)	
หมวดวิชาโท	
การร่วมกิจกรรมต่างๆ	
รวม	100 %

คำอธิบายหมวดวิชา :

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์, สังคมศาสตร์, วิทยาศาสตร์, คณิตศาสตร์ และภาษา เช่น การใช้ห้องสมุด, พลศึกษา, ภาษาอังกฤษ, ภาษาไทย, คอมพิวเตอร์และวิทยาการสารสนเทศเบื้องต้น
- หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง เลือกจากวิชาใดก็ได้ทำการเปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
- หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกน, วิชาเอก) หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคณะที่ศึกษา อาทิเช่น รายวิชาบัญชีทุกรายวิชา (รหัส ACC) และรายวิชาการเงินธุรกิจ, เศรษฐศาสตร์, กฎหมาย, หลักการตลาด, ธุรกิจเบื้องต้น, การจัดการงานผลิต, วิธีวิจัยธุรกิจหรือวิธีวิเคราะห์ปริมาณ เป็นต้น
- หมวดวิชาโท หมายถึง เลือกรายวิชาในสาขาวิชาอื่นที่เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 5 รายวิชา (15 หน่วยกิต)

- 2.5 ขอให้ท่านระบุรายวิชาที่ท่านได้ศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยพิจารณาคัดเลือกรายวิชาที่มีลักษณะตามเกณฑ์ ดังนี้

- (1) รายวิชาที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด

ก.
ข.
ค.

- (2) รายวิชาที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ก.
ข.
ค.

ตอนที่ 3 ทักษะติดต่ออาชีพ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ในตารางให้ถูกต้องและสมบูรณ์ตามความเป็นจริงหรือตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

3.1 ท่านเห็นด้วยกับข้อความเกี่ยวกับอาชีพของท่าน มากน้อยเพียงใด (กรุณาตอบทุกข้อย่อย)

ข้อความเกี่ยวกับอาชีพ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
2. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า					
3. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี					
4. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง					
5. อาชีพที่ทำอยู่นี้เป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ					

3.2 ท่านมีความเห็นว่าความรู้และทักษะต่อไปนี้มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของท่านมากน้อยเพียงใด

ความรู้และทักษะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การใช้คอมพิวเตอร์					
2. การใช้ภาษาอังกฤษ					
3. การใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ					
4. ความรู้ทางด้านบัญชี					
5. ความรู้ทางด้านกฎหมาย					
6. ความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ					
7. มนุษยสัมพันธ์/การติดต่อประสานงาน					

คำตอบของท่านมีคุณค่าและมีความสำคัญต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาต่อไป ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามจนเสร็จสิ้น ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืน ภายใน 1 สัปดาห์ จะเป็นพระคุณอย่างสูง

(ผศ.อัจฉราพร ไชติพิทกษ)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะบัญชี

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ที่ มศป. (บช.) 002/2545

21 มกราคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามพร้อมซองติดแสตมป์ จำนวน 1 ชุด

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้มีนโยบายในการที่จะพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนของคณะฯ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงได้มอบหมายให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉราพร โชติพิทักษ์ จัดทำโครงการวิจัย ในหัวข้อเรื่อง “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542” โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานและสภาพชีวิตของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539-2542
2. เพื่อนำผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาประกอบการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ และศักยภาพ ตรงตามความต้องการของนายจ้าง

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะให้ข้อมูลดังกล่าวได้เป็นอย่างดี จึงขอความร่วมมือมายังท่านโปรดสละเวลารอกข้อมูลในแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ ตามความเป็นจริงให้มากที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิจัยนี้ น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วโปรดผนึกซองพร้อมแสตมป์ที่แนบมาพร้อมนี้ส่งกลับตามที่อยู่ที่กำหนดไว้ คณะฯ ขอรับรองว่าคำตอบของท่านในแบบสอบถามนี้จะเป็นความลับสุดยอด และไม่มีผลเสียหายใดๆ ต่อตัวท่าน รวมถึงการวิเคราะห์และการเสนอผลการวิจัยจะกระทำในลักษณะภาพรวม โดยไม่มีการอ้างอิงถึงตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใดๆ

ความสำเร็จของงานวิจัยฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับความกรุณาและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อ.กัลยาภรณ์ ปานมะเริง เบอร์ด)

คณบดีคณะบัญชี

คณะบัญชี

โทร. 579-9120-39 ต่อ 2378

โทรสาร 579-9120-39 ต่อ 2375

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539 - 2542
(สำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา)

คำชี้แจง

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานและสภาพชีวิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคปกติ ระหว่างปีการศึกษา 2539 - 2542 เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ เพื่อให้คณะฯ มีแนวทางในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสมบูรณ์ และตรงตามความต้องการของนายจ้างยิ่งขึ้น

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1	ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ
ตอนที่ 2	การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

- โปรดตอบทุกข้อ
- ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
- ไม่ต้องเขียนชื่อของท่านในแบบสอบถาม

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ทุกคำตอบของท่านมีคุณค่าและประโยชน์ต่องานวิจัย
และการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
ของคณะบัญชีเป็นอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องและสมบูรณ์ตามความเป็นจริง

1.1 เพศ

1. ( ) หญิง

2. ( ) ชาย

1.2 อายุของท่าน

1. ( ) ต่ำกว่า 30 ปี

5. ( ) 46 - 50 ปี

2. ( ) 30 - 35 ปี

6. ( ) 51 - 55 ปี

3. ( ) 36 - 40 ปี

7. ( ) 56 - 60 ปี

4. ( ) 41 - 45 ปี

8. ( ) มากกว่า 60 ปี

1.3 การศึกษาสูงสุดของท่าน

1. ( ) มัธยมศึกษา

4. ( ) ปริญญาโท

2. ( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

5. ( ) ปริญญาเอก

3. ( ) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

1.4 ประเภทหน่วยงานของท่าน

1. ( ) รัฐบาล

3. ( ) เอกชน

2. ( ) รัฐวิสาหกิจ

4. ( ) อื่นๆ โปรดระบุ

1.5 ประสบการณ์ในการทำงานของท่าน

1. ( ) น้อยกว่า 3 ปี

4. ( ) 11 - 14 ปี

2. ( ) 3 - 6 ปี

5. ( ) มากกว่า 14 ปี

3. ( ) 7 - 10 ปี

1.6 ปัจจุบันตำแหน่งงานของท่านในหน่วยงาน

1. ( ) หัวหน้างาน

3. ( ) ผู้บริหารระดับกลาง

2. ( ) ผู้บริหารระดับต้น

4. ( ) ผู้บริหารระดับสูง

1.7 ท่านรู้จักกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

(1) ระยะเวลาที่รู้จัก

1. ( ) น้อยกว่า 1 ปี

3. ( ) 3 - 4 ปี

2. ( ) 1 - 2 ปี

4. ( ) มากกว่า 4 ปี

(2) ระดับความคุ้นเคย

1. ( ) ผิดเฟิน

3. ( ) ดี

2. ( ) ค่อนข้างดี

4. ( ) ดีมาก

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ในตารางให้ถูกต้องและสมบูรณ์ตามความเป็นจริง หรือตรงกับความเห็น ของท่านมากที่สุด

- 2.1 ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ท่านมีความคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่านตามเกณฑ์ต่างๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (กรุณาตอบทุกข้อย่อย)

ข้อย่อย ที่	ลักษณะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ ที่ปฏิบัติอยู่ _____					
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน _____					
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ _____					
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ _____					
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี _____					
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ _____					
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน _____					
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน _____					
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา _____					
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน _____					
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา _____					
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด _____					
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐาน ที่กำหนด _____					
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน หากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน _____					
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน _____					
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงาน _____					
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน _____					
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน _____					

ข้อ ที่	ลักษณะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน _____					
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพ จากแหล่งวิชาการต่างๆ _____					
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน _____					

ในหน่วยงานของท่าน ท่านมีผู้ใต้บังคับบัญชา ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากสถาบันการศึกษา

1. ( ) เอกชน (ถ้าตอบข้อนี้ โปรดตอบข้อ 2.2)

2. ( ) รัฐบาล (ถ้าตอบข้อนี้ โปรดตอบข้อ 2.3)

(หากท่านมีผู้ใต้บังคับบัญชาที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั้งเอกชนและรัฐบาล โปรดตอบทั้ง 2 ข้อ)

2.2 หากเปรียบเทียบกับผู้ใต้บังคับบัญชาที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจาก**คณะบัญชี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน**อื่น ๆ
ท่านมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจาก**คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม** มีลักษณะต่อไปนี้ **มากกว่าหรือน้อยกว่า** เพียงใด

ข้อ ที่	ลักษณะ	มากกว่า อย่างยิ่ง	มาก กว่า	เท่าๆ กัน	น้อย กว่า	น้อยกว่า อย่างยิ่ง
1.	ความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานและหน้าที่ ที่ปฏิบัติอยู่ _____					
2.	การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน _____					
3.	การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ _____					
4.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ _____					
5.	การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และการยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นด้วยดี _____					
6.	การได้รับเลือกเป็นหัวหน้าในโอกาสต่างๆ _____					
7.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน _____					
8.	ความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานในระดับเดียวกัน _____					
9.	ความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา _____					
10.	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน _____					
11.	ความสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา _____					
12.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากร (เช่น วัสดุ แรงงาน เวลา ฯลฯ) อย่างประหยัด _____					

ข้อย่อย ที่	ลักษณะ	มากกว่า อย่างยิ่ง	มาก กว่า	เท่าๆ กัน	น้อย กว่า	น้อยกว่า อย่างยิ่ง
13.	ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด _____					
14.	ความสามารถในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหากเกิดปัญหาขณะปฏิบัติงาน _____					
15.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน _____					
16.	ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน _____					
17.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนาวิธีปฏิบัติงาน _____					
18.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน _____					
19.	ความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน _____					
20.	ความรอบรู้และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากวิชาชีพจากแหล่งวิชาการต่างๆ _____					
21.	การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน _____					

คำตอบของท่านมีคุณค่าและมีความสำคัญต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาคือต่อไป ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามการวิจัยจนเสร็จสิ้น ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ จะเป็นพระคุณอย่างสูง

(ผศ.อัจฉราพร ไชติพิทักษ์)
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะบัญชี